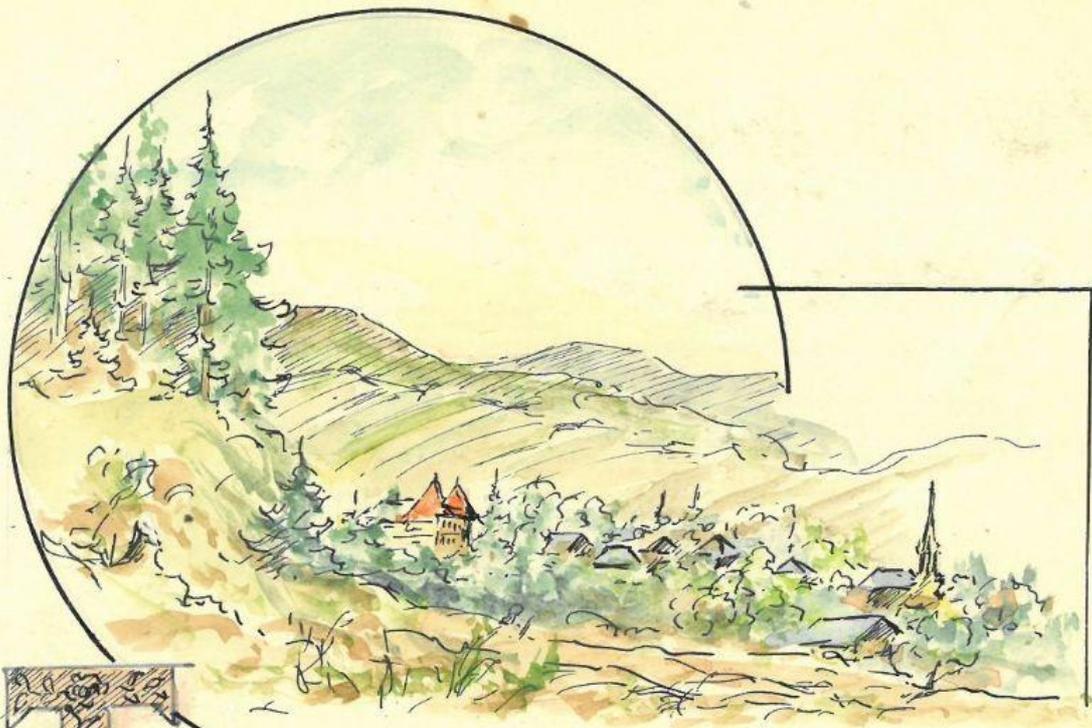

obec je písemně doložena
1405 roku

T

áto kronika bola založená na základe rozhodnutia Rady miestneho národného výboru obce Jablonec v mesiaci novembri roku 1965 a obsahuje 114 číslovaných listov.

Jej založením a vedením bol poverený Ján Hájek, 63 ročný, toho času ekon. prev. vedúci Ústavu sociálnej starostlivosti v Jablonec

J. Hájek

predseda MNV

J. Hájek

tajomník MNV

J. Hájek
kronikár

V prítomnej dobe, bol volbou,
zo dňa 14. júna 1964 zvolený a
ustanovený, tento orgán ľudskej správy
obce Jablonec

	meno poslancu	vek:	povolanie	bydlisko
1	Balicová Mária	45 r.	domáca	Jablonec
2	Bukovčiková Agnesa	28 r.	—	—
3	Bukovčik Ján	49 r.	rolník	—
4	Dušák Ján	29 r.	robotník	—
5	Dušák Juraj	48 r.	rolník	—
6	Hodgor Juraj	48 r.	robotník	—
7	Kontul Ján	27 r.	robotník	—
8	Lukáč Michal	31 r.	rolník	—
9	Lukáč Juraj	30 r.	robotník	—
10	Lukáč Andrej	42 r.	robotník	—
11	Labane Michal	34 r.	voďič	—
12	Lehet Michal	40 r.	robotník	—
13	Matto Ján	22 r.	robotník	—
14	Matto Anna Lukáč	23 r.	učiteľka	—
15	Matto Lukáč Ján	24 r.	učiteľ	—
16	Matto Jozef	40 r.	robotník	—
17	Michajlo Ján	33 r.	voj. MNR.	H. Rokytor
18	Praško Michal	40 r.	robotník	Jablonec
19	Valichnač Michal st.	44 r.	ved. pás. L2.	—
20	Valichnač Michal ml.	41 r.	rolník	—
21	Valichnač Ján	41 r.	rolník	—

Uviedenej čiasťi tejto kroniky je sa predovšetkým potrebné zmieniť o minulosti, aspoň do dvojgeneračného ľudského obdobia, pokiaľ si ešte žijúci starci, obyvatelia obce na vývoj hospodárskeho a kultúrneho života obce Jablón sami dobre pamätajú a jednak počuli od svojich starých otcov, ako sa v obci, takmer pred storočiami žilo. Trá, písomná dokumentácia v obci nieje uchovaná a preto sa kronikár musí o histórii obce obmedziť na ústné podanie žijúcich starších občanov obce, ktoré je pre hodnovernosť medzi starcami vzájomne zkonfrontované a zosúladené.

O samotnom vzniku obce Jablón uchováva sa tento dohad, že obec bola založená ešte pred obdobím nábožensko-luterárnych vojen, v ktorých bola pôvodná, malá obec do základov vypálená. Až po ukončení týchto vojen, bola obec znovu zbudovaná na terajšom mieste, ľavého brehu toku rieky Vyrovka. Obytné domky obce, na počiatku minulého storočia v počte asi 50 bolý všetky zbudované z drevených srubov a pokryté slamenými doskami. Terajší názov obce, údajne pochádza z dob uhorska, kedy obec nesla názov „Sóth Almaš“ čo znamená

ÚVODNÁ
ČIASŤ.

„Slovenská Jablona“ Ďalej je uchovaná pravdepodobnosť, že názov obce Jablona vznikol podľa toho, že už v období vzniku obce, sa na jej choťaru takzvané „Zubenske“ nachádzalo veľké množstvo ovocných stromov, prevažne jabloní, z ktorých sa ešte doteraz nachádza vyšie 600 kusov, mohutných starych divých jablonových a hrúškových stromov.

Utedajší obyvatelia obce vlastnili k ťerajšiemu pomeru len nepatrnú výmeru poľnohospodárskej pôdy, ktorá včelne okolitých lesov bola v držbe bývalých uhorských baronov a veľkostatkárov. Väčšina obyvateľstva obce, sa obživovala a to z pomerne nedostatočného zárobku, pri ťažbe dreva a pálení dreveného uhlia v okolitých lesoch. Len pomerne malý počet obyvateľov choval hovädzí dobytok, prevažne voly, ktoré po náležitom vytučení odpredávali kupcom na výsek do Budapešti. Z poľnohospodárskych plodín prevažne pestovali krmoviny, jačiatu a podob. Chleboviny si zabezpečovali každoročnými sezonnými prácami pri kosení a výmlate obilia v takzvaných dolných maďarských krajoch, ľudovo povedane „na dolňákoch.“

5

Až do roku 1848 bola v obci zavedená tak zvaná „panština“ čo znamená, že každý občan v obci bol povinný bez náhrady, zadarmo, pracovať určitý čas v roku na panskom majetku a len kedy bolo nepriaznivé počasie, mohol si obrábať svoje malé pozemky. V hore-uviedenom roku, po Košúťovej vojne, bola táto takzvaná „roboť“ zrušená.

Po zrušenie roboty, ten občan ktorý pred tým pracoval na panskom zostal mu vo vlastníctve pôl orok a panské pozemky zostali panstvu. Lesy i po zrušení roboty zostali panské a už v rokoch 1869-1871. kedy bola prevádzaná komasácia boli lesy rozdelené a pre urbaniat Jabloň bolo vyčlenené 105 kj lesa. Orné pozemky boli rozdelené tak, že pre urbaniat zostalo 34 pol-oroky a to v chotáru „Čingy“ a „za Laborcom“, teda na rovine a panstvu boli ponechané orné pozemky na vrškoch pod lesom. Asi o tri roky po tejto komasácii na základe súdneho sporu medzi panstvom a urbaniatom bola orná pôda držiteľom zmenená tak, že panstvo dostalo ornú pôdu na „Čingoch“ a za Laborcom a urbaniatu boli pridelené orné pozemky pod lesom na vrškoch.

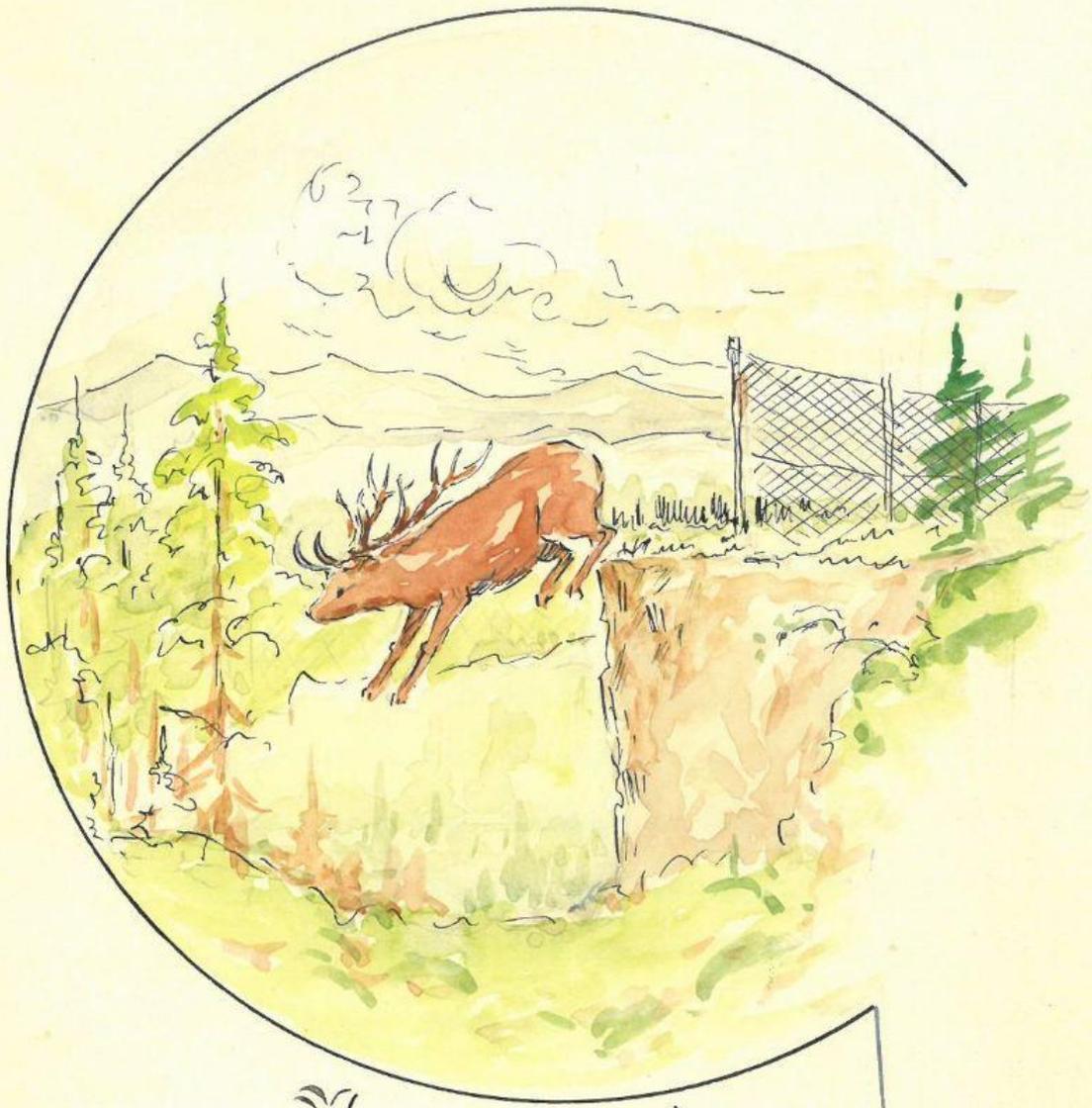
Okolité lesy byly z listnatých, hlavně bukových porostů a až v roce 1886 v chotáru, Lipový potok, Kelenová a Raková byly vysázeny prve ihličnaté stromky, které vysadili dosial ještě žijící občania obce za celodenní penožitiú odmanu na den 1 korunu. Z tohoto ihličnatého porostu byly potom v letech 1904-1905 některé stromy s koreňom vykopané a presadene do parku kaštieľa, takže v súčasnom roku možno rek týchto ihličnatých stromov odhadnúť na 75-80 rokov.

Azi v polovici minulého storočia bol majiteľom veľkostatku v Jabloni istý Čihal, kupec dobytku pôvodom z Budapešti, ktorý aj v tej dobe nechal zbudovať terajší kaštieľ. Tehľový materiál mu zhotovili občania cipánskeho pôvodu z Humenného z materiál. základne, hliny z chotára „Jablonova“. Po jeho zhotovení, vybudovaní, nechal si Čihal vlastným koňským potáhom priviesť nábytok až z Budapešti. Koneom minulého storočia však Čihal zomrel a po jeho smrti sa ujala hospodarenia jeho manželka. Po niekoľko rokoch však hospodárstvo sa dostalo do finančných ťažkostí - dlhov - takže ďalšiu správu majetku prevzala banka v Humennom. Po krátkej dobe však banka odpredala celý majetok za 33.000 zlatých, občianovi

židovského pôvodu Jozafončovi z Humenného. Tento nový majiteľ už v r. 1902. odpredal licitačne väčšeré hospodárske zariadenie a pozemky miestnym občanom, oršak zbytok majetku - lesy a kaštieľ, ktoré boli v tej dobe hodnotené na 43.000 zlatých t.j. 86.000 Kč nebolo z obce Jablonň zaujemcu. Na tento obnos bol síce majetok už zadlžený.

V roku 1904. odkupil teda celý nahnutelný majetok istý baron Bajč Milán, pôrodom srbskej národnosti, ktorý t.č. býval. v Budapešti. a tento hneď i v tomto roku nechal kaštieľ opraviť. Lesy, ktoré tvorili rozlohu od Kažkoniec až za Krivé, nechal ohradiť dookola 2 m. vys. plotivom a započal vo svojom lese pestovať v počatnejšom stave, hlavne vysokú zver hlavně jateně. Do Jablonňa však sám dochádzal so zprievodom pozvaných hostí z Budapešti a obyčajně v letnom období a zaujimal sa zpravidla len o potovačky vo svojom lese.

Pri tom usporiadal bohaté hostiny. Ináč baron Bajč pochádzal z rodiny býratých srbských kráľov, bol náboženstva pravoslavného a len pre rodinné neshody sa musel zo svojej vlasti vystáhnout a usadil sa v Pašti (Uhorsku) I napriek jeho krátkemu pobytu v Jablonni bol miestnym obyvat. obľúbený.

Exp 6

Je tu nutno tiež vzpomenúť spôsob koncentracie divjej zveriny v jeho lese. Les, ako bolo už uvedené, bol ohradený 2 m vysokým drôtovým plotivom a horná časť plotu bola opatrená ostnatým drôtom. Na určitých miestach však boli asi 2 m voľné príchody, avšak po celej dĺžke neohradeného príchodu, bol asi 3 m hlboko vykopaný kanál - priekopa - ktorá mala od vonkajšej strany lesa strmý stenový zvrstvenie a z vnútornej strany lesa, bol od steny mierny svahový terén. Vysoká zver, ktorá prichádzala k tomuto neohradenému miestu z vonka, teda z iných okolitých lesov, mohla vyskočiť do kanálu a po svahu ísť smerom do lesa, avšak naopak už do výšky strmej steny ~~ni~~ vyskočiť nemohla. To sa nazývalo lapáky. Týmto spôsobom jeho stádo vysokej zveriny v jeho lese početne vzrástlo.

Pozvanú potornú si z odstrelenej zvere ponechávali len porožie a mäso porozdávali miestnym občanom.

Preto, že sa majiteľovi baronovi Bajčoni hospodarenia na poľnohospodárstve zakmer

navyplúvalo, poveril tento vtedajšieho r.k. farára na farnosti Zbudské Dlhé Bálinta Balafyho a pozdajšie jeho nástupcu r.k. farára Kalosyho, aby čiast. hosp. pozemkov odpredávali miestnym občanom. To bolo v r. 1907. Miestni občania sa však priamej kúpy pozemkov od barona obávali a preto ~~tyt~~ tieto pozamky boli postupne odpredávané občanom židovského pôvodu a títo zase ďalej odpredávali pozamky občanom z Jablónca. Krátko pred prvou svetovou vojnou, r. 1914 baron Bajč ochorel a v Budapešti zomrel.

Na jeho výdatnej pomoci a finančnej podpory, bola v roku 1912. miestnymi občanmi zbudovaná z kameňa miestná teraššia škola.

Škola

Keďže sme už pri tom školstve, je potrebné sa zmieniť o minulosti bývalého školstva v Jablони. Táto ako cirková škola, sa v Jablони datuje od r. 1902.

Vyučovalo sa v pramaľnutej, starej izbe a to len cez zimné obdobie, od decembra do marca. Prvý, v tejto škole vyučoval ako učiteľ, roľník Mato Hudák Michal z Jablónca,

a pozdajšie roľník Dušák Michal z Jablona.

Učebné pomôcky pozostávali zo slabikára, tablička s kamennou tužkou „griflik“ katechismus a biblejka. Hlavný cieľ vyučovania bol, aby sa žiak naučil písať a čítať. Školské vysredčenia sa nevydávali, a oni neboli.

Deti potom od jari do pozdnej jesene sa odťahovali s rožným dobytkom na pastvisko takzvané „Zubanské“ a tam sotrvávali aj cez noc od mája až do novembra.

Pri pasení dobytku sa hráli, pískali na zhotovené píšťalky a podob. Tak tomu každoročne bolo až do r. 1912, kedy bola zbudovaná terajšia, nová škola a do ktorej bol dosadený už riadny učiteľ z Košíc.

Počalo sa už riadne vyučovať i mudörskomu jazyku. V školskej čiasti budem pokračovať na ďalšom mieste. (čís. listu 39.)

V obci Jabloni bol jeden obchod s mäs. tovarom a to v dome č. ~~kde take čaru býval~~ kde take čaru býval. Majiteľom obchodu bol obč. židovského pôvodu istý Lebovič

Krčma bola umiestnená v dome č. kde v prítomnej doba je umiestnený úrad Miestneho národného výboru Jabloni a poštový úrad v Jabloni. Majiteľom krčmy bol. obč. židov. pôvodu

obcho
Krčma

Leo Zigel.

V roku 1912. v dôsledku požiaru, zhorali
strachy terajskej maštálne Čel. štátnych Tesor, i
strachy súkr. usadlostí občanov Paška, Kontula
a Leo Zigla.

Na rozdiel od terajšieho stavu niektorých
budov nastali tieto zmeny: na miestach, kde
sa nachádza t.č. v areále kaštieľa, tak zvaná
„hájenka“ byt. správcu ústavu, boli kancelárie
bývaleho veľkostatku. Odtiaľto, smerom k obci,
kde je novo zbudovaná budova poľsiah ŠL, stály
stodoly býv. veľkostatku. U terajskej budove
stojni, sklador a pravodžovne ŠL, boli stájně
bývaleho veľkostatku. Nižej od tejto budovy,
kde sa t.č. nachádza kostol, bol liehovar.
Naproti, cez cestu, kde je t.č. zbudovaný
obytný dom ved. poľsiah Michala Labanea, bol
vodný mlyn, v ktorom sa mleto obilie mlyn-
ským kameňom.

Na rozdiel od prítomnej doby menia sa
i rôzne obyčaje a zvyklosti občanov.

5000

Tak napríklad svadba a svadobná veselí-
ca sa odbarovala v obci tri dni. Prvý
deň od rána do poobeda usporiadali sa
ak u nevesty, tak i u ženícha pre pozvaných
svadobčanov hostiny, pričom na oboch mies-
tach hrala cigánska hudba. Pred obedom
sa mladoženiech s družkou a svedkami na
vozoch s vypravádnými koňmi, odobrati do

prísahy na far. úrad Zbuda. Dlhá. Do prísahy na vozoch sa jalo so zástavami s rôznych pantlikov, ktoré ženy sami zhotovili. Po prísahe všetci svadobčanovia sa síšli ~~ku~~ do domu mladej nevesty na pohostenie. Po hostině bola veselica. - taniec. Po polnoci vzali mladúchu k ženichovi spať. Ráno mladúcha poschovávala Ťružbom zástavy a Ťružbárske sekery a vydala tieto len za penážitú odmenu. Potom mladú nevestu pri muzike - redovčáku - podčapili a všetci svadobčanovia sa museli ísť na potok umyvať. Islo sa potom opäť do hospody ku muzike. Ten druhý deň večer, bola u mladoženicha tak zv. „prídana“ na ktorú boly povolani starší občania a bola znovu hostina až do rána. Tak isto na tretí deň ženich povolol ďalších známych na hostinu.

Hostina sa skladala podľa zvykov z týchto jedol. Prvé predjedlo, chlieb a horký syr, zapražená kapusta, polievka, rezonky, mäso a na ostatku rýža. Jedlo sa s jednej misky vialo.

Družičky mali na hlave vanieček a Ťružba okolo klobuka červený pantlik

U prvej svetovej vojne 1914 - 1918
narukovali týchto občanov:

Puško Michal, Jasenko Štefan, Balčák
Pavol, Labane Juraj Turko, Mazďaj Štefan,
Mazďaj Pavol, Gros Juraj, Gaspar Peter,
Mato Michal Lukáč, Mato Michal Birorčik,
Bukorčik Juraj, Lukáč Michal Bojs, Gaspar
Michal, Dusák Juraj Gajdos,
1915: Valichnác Ondrej Bratko, Lehet Štefan,
Valichnác Jan Džžančín, Lehet Jan, Cipel
Israel, Dudo Jan Svabčín, Mato Huďák Jan,
Danko Pavol, Cipán, Kontul Pavol, Vataha
Juraj.

1916: Kapišák Štefan, Jasenko Jan, Balčák
Jan, Jasenko Jan (z. dlh.) Lukáč Andrej
Dunda, Cipel Adolf, Valichnác Jozef, Dzuror
Michal, Vataščin Michal, Mujman, Lebonč,
1917: Dudo Jan Marešín, Gul' Michal,
1918: Jasenko Juraj, Balica Jan, Lukáč
Štefan Dunda, Bukorčik Jozef.

Mobilizácia bola vyhlásena pre
vojakov v zál. Jo 50 rokov.

Teda z obce Jablonč bolo naruko-
vaných v I svetovej vojne 42 občanov.

1

V priobehu I svetovej vojny padli
na bojišti: Gaspar Peter, Valichnač Michal,
Gaspar Ján, Gaspar Michal, Dušák Juraj,
Gajdos, Mezdey Pavol, Lukač Turko,
Bateak Ján

V priobehu I ČSR boli v obci Jablon
tyto starostovia: Andrej Ján, Mato
Lukač Ján, Hodor Pavol, Duďo Jozef,
Labanc Ján.

Notársky úrad v tej dobe bol v Koškovciach,
ktorý vedol notár Adorian.

V obci Jablon asi v r. 1890 sa usídlila
jedna rodina kočov. ciganského pôvodu, a
bola ubytovaná na západ. konci obce, asi
v miestach, kde t.č. má zbudovaný dom
Ján Sitarek. Táto rodina sa však v obci
dlho nezdržala a po zomretí jedného člena
rodiny, obyvatelia obce, potom. cig. rodinu
hvizďaním vypudili.

V r. sa ako prvá stabilná cigánska
rodina Dankova ~~to~~ nastťahovala z Úhravy
byr. okres. Medzilaborce. Danko Michal sa
zaoberal. kováčstvom a Danko Ján bol na
celej okolici chýročným muzikantom.

Obyvat
cigán.
pôvod

1.

Ciponské vsadlosti byly postupně zbu-
dované při hlavní cestě do Zb. Rokytova.

V přítomné době obývá v obci Jablonů
rodin cip. původu. Muži mají založení
6ti člennú cip. hudbu, pod vedením Josefa
Damera, která účinkuje při různých veselí-
cích a při ročních svátkoch vyhrává občanom
po domoch.

Období I. svetovej vojny od júla 1914 do 28. X. 1918 prežili občiané obce ťažké chvíle života. Jednak preto, že v priebehu týchto rokov bolo z obce zmobilizovaných 42 mužov do vojny a všetké polné práce vykonávali prevažne ženy s nedospelými deťmi. Pred vypuknutím I svetovej vojny vlastnila prevažná časť gazdov priemerne 4 krávy 2-3 jačonice 2 koně a ostatný hospodársky inventár potrebný ku obrábaniu svojho hospodárstva. Pri samom počiatku vojny Rakusko-uherský štát bez náhrady zrekviroval takmer všetky koně s postrojmi a vozmi na tak zvaný "forspon" - furmanku i smúžmi a vojakmi. Títo, k forsponu určené ľudia však po krátkej dobe z nútennej furmanky zutekali domov, alebo ich prepustili, avšak bez záprahu.

V roku 1915 už obec Jabloně obsadilo ruské carské vojsko, ktoré postupilo a obsadilo mesto Humenné. Asi o týždeň náporom maďarského vojska ruské vojsko ustúpilo a obec obsadilo vojsko maďarské. Po ich ďalšom postupe, obec

I.
Sveto
voja

1

Tabloň obsadilo poľské vojsko, ktoré v obci sotrvalo cez celú zimu. Po túto dobu obsadzovania obce uvádzanými vojskami došlo k úptnej rekvirácii ok hovädzieho dobytku (až na 1. krávu v rodině) osíponych, krmovín a iných potravinových zásob od občanov obce.

Opäť bez náhrady. Po odstupe poľského vojska, obec obsadilo vojsko nemecké, ktoré však bolo vlastným proviantom dostatočne zásobené, takže k ďalšej rekvirácii už nedochádzalo.

Pred koncom vojny, z obavy aby sa obyvateľstvo nezburilo, došlo ku súpisu vojnových škôd, ktoré boli potom len z nepatrnej čiastky peniazmi úradom preplatené. V posledných rokoch vojny dochádzala na obyvateľov veľká núdza, ak o potraviny, tak i o odev a obuv. Múčné jedlá si pripravovali z ľatorky a pšenice, ktorú si sami na domácich kamaňoch po nociach pomleli. Ako vyzeral taký domáci kamenný mlynok, je znázornené náčrtkom na protějšíom liste. Topánky si občania tak tiež vyrábali sami s drevenou podráškov.

28. októbra 1918 bola I. svetová vojna, rozpadnutím sa býv. Rakúsko-uherskej ríše, ukončená a utvorená I. Československá republika. Na vojnu narukovaní občania obce, počali sa z rôznych frontov vracat' do obce ku svojim rodinám. V dôsledku utvorenia novej, prozatýmnej vlády ČSR, bolo nutné zabezpečiť a utvoriť novú Československú armádu a preto bol vydaný vládny rozkaz stiahnuť k vojsku všetkých voj. službe povinných občanov ročníkov od 18 do 21. rokov. Tento rozkaz však väčšina voj. povinných občanov neupostredila a počali sa pred znovunaručovaním skrývať v okolitých lesoch. Postupom však boli tieto občania vládnym četníctvom pochytení a eskortami dopravení k novou utvorenému voj. útvarom, prevažne do Užhorodu. Táto voj. služba trvala až 21. mesiacov a denný zloď vojáka bol 6.-Kčs.

I po pomernej konsolidácii povojnových pomerov vzhľadom na vojnovú citelne oslabené hospodárstvo, občania obce museli veľmi ťažko zápoliť s

svoju existenciu. Tak napríklad teraz 63 ročný Dudo Michal - Sväbčin o tejto dobe rozpráva: „Bol som vtedy 17. ročný, keď sa mi vtedy v Trebišove podarilo kúpiť 50 kp. pšenice za 50 Kčs. Len tak na čierno sa mi táto pšenica podarilo vďaka doprave do Kožkoviec a odtiaľto som tých 50 kp. pšenice niesol na chrbátě peši do Jablona.“

Podobne tak tomu bolo i u iných občanov obce, že za chlebovinami museli ísť alebo ísť peši až do Terajského Michalovského alebo Trebišovského okresu. Postupom času, pomocou zárobkov v tesných prácach sa pomery zlepšovali, avšak naďmerně neúrodný rok 1932 opäť životnú úroveň občanov značně naštrbil.

Pokiaľ sa týka miestného kaštieľa a prisl. tesného a poľného hospodárstva tento po pozemkovej reforme ako zbytkový statok v roku 1929 odkúpil Kadlec, býv. tekárnik pôvodom čech. Po trojročnom hospodárení pre určitú záťaženosť už v roku 1932 majetok odkúpil Ptáček opäť pôvodom čech. Zásluhou tohoto nového majiteľa valkostatku, bol cez koryto rieky Vyřavky smerom do obce postavený drevený most. Dosiť

Kaš.

1918 - .

mostový spoj do obce nebol. Tento majiteľ však už po roku 1933 odpredal celý majetok s kaštieľom JUDr. Joramírovi Kovářovi, veľkostatkárovi z Prahy ktorý sa i v tom roku so svojou manželkou M. Kovářovou, 93 ročným otcom PHDr. Matějom Kovářom, 15 roč. synom Lubomírom a 17 roč. dcerou Mariou, nastahoval. Občania obce zvlášť tomuto novému majiteľovi pripravili slávnostné privítanie. Na stanici v Koškovciach očakovali Kovářovu rodinu ovencené kočiare s ovencenými koňmi, miestni súhaji na koňoch v kroji, ovencenú ciklisti, mládež a ostatnú občianu doprovádzali rodinu nového majiteľa z Koškoviec do obce Jablůň. Za toto milé privítanie JUDr. Kovář potom v miestnom hostinci usporiadal pre všetkých občianov obce bohatú hostinu spojenou s veselícou, ktorej sa s celou rodinou prizeral. Jeho starý otec PHDr. Matěj Kovář však už 4. 12. 1934. zomrel a je pochovaný v hrobke, na pokraji Tesy na t.zs. „honě“. Novému majiteľovi JUDr. Kovářovi však na majetku šťastie nedopriala a po rokoch prichádzal do zadlženú. Trpal chorobou žľče na ktorú nemoe taktiež dňa 31. III. 1937 zomrel a je

pochovaný v Jablone vedľa svojho otca. Po smrti majiteľa hospodárstva majetok upadal do ďalších finančných ťažkostí a v dôsledku nastania takzv. Slovenského štátu, musela sa celá pozostatá rodina Kováčová z Jablone vysťahovať do Čiech. Majetok bol potom odkúpený nemeckou fir. Göring, avšak kupná cena sotva zaočkryla dlžoby predch. majiteľa. Za takzv. Slovenského štátu celý majetok za fir. Göring spravoval inž. Friedrich.

Tato nemecká firma prevádzkala vo veľkom v okoličných lesoch siahajúcich až k obci Papín Hostovice ťažbu dreva, ktoré pre ďalší transportovanie vlakom do nemecka svážala na železničnú stanicu do Udavského. V Medzilaborciach a Udavskom mala na pomezí vlastné gatrové pily. Takto ba občanom obce poskytnutá zárobková možnosť, ale na druhej strane bez obnovení výsadby lesných stromkov, boli okoličné lesy bez plánu nadmerne vysekávané. Podobne tomu bolo i s odstrelom v lesoch sa nachádzajúcej vysokej zvere.

Preto že už prítomná doba úplne
 vyradila z pomedzi občanov obce by-
 valé folkr. kroje chlapcov, tak zvaných
 "parobkov" a dievčiat, považujem za
 potrebné sa o týchto čiastočne zmie-
 nit. Parobci tak asi v 20-tom veku
 sa odievali takto: Klobuky farby
 šedej alebo čiernej so širokou štréškou
 boli nosené ozdobenou kyticou z
 umelých kvetov a kohutím pierom,
 ktoré naďlepením z viacerých pier dosah-
 valo až ku kolenám. Košele tkané z
 domácej priadze, bielé, límeč a náprsnú
 časť pestro vyšivané. Kravata široká
 v límeč spojovaná ihlicou so závitnými
 guľôčkami. Lajbik z plyšu vyšivaný rôz-
 nofarebné. Nohavice s tkaného domáceho
 t. z. drelichu, nad prednými kapsičkami
 a pod nimi farebné vyšivane. Bočné lam-
 pasy tak tiež vyšivané. Čižmy s tvrdými
 lesklými holenicami opatrené nad podpad-
 kom kovovou chrom. ostruhou. Remeň, pre-
 bijaný mosadznými gombičkami 2 a 3x
 opasaný na nohaviciach. Pri rôznych za-
 bavách nechýbala ani v holeniciach
 pre sebaobranu takzv. olovianka.

Kroje

Dievčenský kroj bol nástedovný, účes vlasov bol hladký so strednou pešinkou a z počiatku jeden a pozdejšie dva jemne pletené tak zvané varkoče, zapletené maslow siahali až po kolena. Košela ušitá s jemného domáceho plátna končila v predpaží skládanými a vysívanými oplečkami končiacimi čipkou. Ďajbik z plyšu bol farebne vysívaný. Vrečná sukňa bola z bchodnej látky pestrej farby faldovaná. Z predu nosili pestro vysívaný furtušek. Aby vrečná sukňa bola formovaná na široko, oblikali si dievčence 8-10 naškrobených bielych sukaň pod spod vrečnej sukne. Paněuchy nosili na podvázky farby obyč. žltej alebo sivej. Topánky s nízkymi podrážkami, celé, sněrovaci.

Tieto „parobské“ a dievčenské kroje sa v obci zachovávali až do rokov 1935-37 až postupne vymizli a boli nahradzené u mláďencov a dievčiat konfekciou z obchodov.

Dodnes sa však uchovala povest, že na celej okolici bol najbohatší kroj v obci Jabloni kde sa vraj utvárala vtedajšia „moda“ pre okoličné obce. A to vraj preto, že občane obce mali väčšiu možnosť zárobku.

Už od dávnej minulosti boli v obci usporiadané tanečné zábavy, pri ktorých veľmi často medzi domácimi „porobkami“ a prespolnými, dochádzalo k bitkám. Pre obranu nechybali u väčšiny porobkov kúpiť si olovianky a ringy. Už v prítomnej dobe sa u zábav tieto bitky málo vyskytujú.

Vo I. Československej republike bola v obci politická strana prevažne Roľnícko-odpravná a Ludová Hlinkova strana. Naškarú politickú a hospodársku zpravu obce, riadil 8-10 členný výbor predstavenstva obce, na čele s voleným obecným starostom obce. Nadriadeným úradom bol notársky úrad v Kožkovciach a okresný úrad v Humennom na čele s okresným náčelnikom. Čatnícka stanica bola v Kožkovciach. Kým pred I. svetovou vojnou sa prevádzalo vystahovateľstvo do Ameriky ilegálnou cestou „na čierno“ ktoré za úplatky prevádzali poľskú príslušníci židovského pôvodu, pomocou našich občanov Šustya a Panka z H. Rokytova, už za I. ČSR sa vystahovateľstvo do Ameriky

Život
obyvateľov
obce za
Prvej ČSR

praktizovalo legálnou cestou na pas
 Z obce Jablone už pred I. svetovou vojnou,
 i po nej, sa do Ameriky pre tunajšiu nezamest-
 nanosť vysťahoval značný počet občanov z
 obce. Penäznou pomocou týchto vysťahoval-
 cov v Amerike počali si ich rodinnú prisluš-
 nici doma v obci budovať murované obytné
 domky a ešte pred I. svetovou vojnou boli
 v obci zbudované štýri. a to: Lukáča Matora
Michala, Dušáka Juraja, Valichnáča Andreja a
Dudu Guľa. Po prvej svetovej vojne sa
 túž pomocou počet murovaných domov
 v obci takmer zdvojnásobil. Stavby sa
 prevádzali poväčšine pálanou tehlou z podk.
 rusi z Berepsázu. Úrodny penäzný kurz
 za 1 dolár bolo 5 Kč. Z miestnych zarob-
 kov nebolo vtedy niako možné murovanú
 stavbu domku previesť.

Už pred rokom 1938 započato sa
 v obci so stavbou barokského kat. kostola
 z prostriedkov penäzných zbierok od občanov
 doma i z Ameriky. Kostol projektoval a
 stavbu prevádzal istý stavitel Birtuz z
Michaloviec za 130.000.-Kč. O túto výstavbu

sa najviac zaslúžili, vtedajší učiteľ Edmund Roth a Alexander Osenschwancer a konečne bol pričinným sa vtedajšieho riaditeľa školy, Jozafa Somera a r.k. farára Tomáša Püstora z farnosti Zbudské Dlhe v r. 1937. dokončený. Pozdajší kostolnú maľbu previedol akad. maliar. Klimčák z Humanna z cca. ^{132.000}~~100.000~~ Kčs. +) oprava. *WJ*

V roku 1938 v dôsledku vojny napätých medzinarodných udalostí bola nemeckym diktátom - Hitlerom - takzvanou Mníchovskou dohodou, prvá Československá republika po jej obklesnutí takzv. sudet, rozdelená na dve časti a to: Zeme Čechy a Morava pripadli pod protektorát nemeckej ríše a Slovensko bolo osamostatnené na takzvaný Slovenský štát. V dôsledku toho nastal i v oboch tzv. „fasistický režim“. Všetky pred tým existujúce politické strany boli žilinskou dohodou zrušené a zostala len jedna Slovenska ľudová Hlinková strana, ktorá hneď z počiatku počala organizovať takzv. „Hlinkové gardy“ Veškerú politickú a hospodársku moc v

Počiatky k II svet. vojne

v obei riadili takzv. Komisari, ktorí boli do funkcie stranou navrhnutí a bez iných kandidátov potom do funkcie zvolení.

Bola tiež utvorená slovenská armáda ktorá po vypovedaní už nemeckmi započatj ii svetovej vojny proti Sovietskému sväzu, bola vyslaná na východný front proti SSSR.

Táto slovenská armáda sa však v boji proti sovietskému vojsku neosvedčovala.

Častejšie sa opakovali prechody slovenských vojakov ba i celých voj. jednotiek na stranu sovietskych vojsk. Diatej už na zabratom uzemí ukrajiny sa ze strany slovenských vojakov k civilnému obyvateľstvu ukrajiny prejavovali určité simpatie, takže v tomto protibratrskom bojovom nasaďení slovenske vojsko počalo u nemeckeho velenia strácať dôveru. V dôsledku slovenského národného povstania (august 1944.) bolo slovenské vojsko na východnom fronte odzbrojené a mužstvo odrezané Jo Rakúska a nemecka.

Do tomto odzbrojení veľká čiast vojakov sa pridala k partizánskym jednotkám na

východnom stovansku a čiast vojakov zutakala domor. Stovanského národného povstania a na strednom stovansku riadeného z Banskéj Bystrice sa z našej obce zúčastnil voj. Andrej Lukáč-Dundzík a voj. Stefan Mato-Hudák, ktorí, po jeho potlačení, dvomi dobre vyzbrojenými nemeckými divíziami, potom ze stredného stovanska v civil. prestrojení došli pašky až do Jablona.

Už od včasnej jesene roku 1944. bolo v obci počuť frontové delostrelecké výstrelky. od neďalekých Poľských hraníc.

Občane obce boli preto nemeckým poľným komandom nasadení do príprav obrany výkopom kanátu v uštině Čingy ako protitankovej prekážke. Pri tejto práci boli však občane často napadaní a ostrelovaní sovietskym letectvom, takže čím ďalej sa občania tejto práci ukrývaním sa vyhýbali. Preto že sa fronta postupujúceho Sovietskeho vojska od Poľských hraníc čo deň približovala, nemecké poľné komando, koncom mesiacu októbra 1944

všetkých občanov obce, okrem starcov evakuovali do nižných obcí okresu Stranov a Michalovce. Pozdejšie i zostalých starcov vyviezli - evakuovali takže po príchode fronty neostal v obci nikto. Pred evakuáciou ti občania, ktorí chovali osípané, tyto poporážali mäso zasolili a vzali so sebou. Sútej si so sebou vzali veškerý hovädzí dobytok, vozy koně, sátkov a různé potraviny. Ostatná domáci hýdina, pokiaľ nebola občanmi pred evakuáciou porezaná a zkonsumovaná, zostala na hospodárstvach, ktorí nemeckí vojáci z komanda, ktoré bolo umiestnené v kaštieli zkonsumovali. V tomto kaštieli bol aj umiestnený nemecký generálny štáb. Opustené hospodárstva občanov boli ešte do príchodu fronty úplne vydrancované.

Obec Jablora bola konečně

dnem 26. novembra 1944.

sovietským vojskom oslobodená a hned
po krátkom pobytu sovietských vojsk v obci,
bolo žádným sovietským vojskom - umetcom -

na vonkajšom múre budovy terajskej múštalne
Čsl. štát. lesár nakreslené rôzne karikatury a
nápisý z nemeckých vojsk, ktoré sú ešte v
súčasnnej dobe dobre viditeľné.

Ihneď po prechode fronty počali sa
občané obce vracat zpet z evakuácie. Po ich
návratě bola hned v obci z miestnych spola-
hlivých občanov za spoluúčinnosti partizánov
utvorená ozbrojená milícia. Táto mala za
úkol udržovat verejný poriadok v obci. Preto,
že prechodom frontu bolo v okolí obce tu a
tam roztrúsených strelných zbraní, ktoré si
mnohí občania privlastnili, mala tiež milícia
za úkol tieto zbrane od občanov zrekvírovat,
a mnohí potom na výzovu sami zbrane odovzdali.
Pre ďalšiu správu obce bolo nutné čím skôr
utvorit v obci prozatymné národné výbory.
Prvým predsedom národného výboru v
obci bol ustanovený člen KSČ s. Michal
Kontul č.d. ktorý prevzal obecnu pečiôtku
od Michala Tesanka č.d. bývalého komisa-
ra obce. Súčasne pri konsolidácii povojno-
vých pomerov v obci, počali sa utvarat
politické strany, a to Komunistická strana

Československa, Demokratická strana, strana
 Slobody a strana práce. Preto že pri prvých
 voľbách dostala všeobecne väčšinu hlasov
 strana Demokratická, bol v obci za predsedu
 Miestneho národného výboru (ďalej MNV)
 ustanovený člen demokratickej strany Michal
Dušák č. d. Ďalší politický vývoj v ČSR
 však čoskoro odhalil zpiatočné zámery
 ústredných činiteľov Demokratickej strany
 (Krocko a spol) v dôsledku februárových
 udalostí r. 1948 získala víťazstvo robotnícka
 strana na čele s Klementom Gottwaldom sta-
 najším predsedom vlády v ČSR vedenej
 Komunistickou stranou Československa
 ktorá pri nasledujúcich voľbách dostala
 absolútnu väčšinu. V dôsledku toho po
 nasledujúcich voľbách, bol opäť za pred-
 sedu MNV ustanovený Kontul' Michal č. d.
 ktorý v tejto funkcii sotroval až do r. 1957.

Počiatkové práce členov MNV sa
 zamerávali na výpomocí súpisu vojnových
 škod, ktoré cestou notárskeho úradu
 v Koškovciach prísl. komisiá nadriadených
 úradov preverovala a pozdávšie boli

poškodeným občanom vojnové škody uhrádzované. Preto že súpis vojnových škod sa prevádzal ešte v dobe demokratickej éry - cestou povereníctva v Bratislave. u väčšiny poškodených sa na túto akciu vzpomínajú, že nebola preradená spravodlivá.

V ďalšom období spočívala práca členov MNV na príprave súpisu majetku, zpresnovanie poľnohospodárskej pôdy a príprave dodávok - kontingentov - štátu. Podľa výmery poľnohosp. pôdy bral sa základ plánovaných stavov dobytka, osípaných a výnosov poľnohospodárskych produktov. Súčasne v tej dobe zaoberal sa MNV i prídátom potravinových lístkov a prídátom bodov na oděv.

V miestnom kaštieli, ktorý už obhospodarovali Čsl. štátne lesy, bol sklad potravín a ~~oděvov~~ oděvov dodávaných medzinárodnou organizáciou "UNRA" avšak tieto zásoby boli určené výlučne pre Tesných robotníkov. Súčasne v tomto kaštieli bolo umiestnené ~~rediteľstvo~~

riadiťstvo Československých štátnych lesov,
Správa lesného hospodárstva Jabloni a jeho
riadiťelom bol inz. Frankovič, pôvod. juhoslovan
a jeho manželka Voláškova bola z Humenného.

1956 Pozdnejšou reorganizáciou Čsl. SL zostalo
v Kaštieli ten polesie Jabloni. Inž Frankovič
nachaľ zbudovať terajšiu hájenku SL, kde
bola potom do prítomnej doby umiestnená
kancelária polesia Jabloni a polesia Rokytov.
Voďúeim polesia v súčasnej dobe je Michal
Valichniáč a ved. polesia Rokytov je v sieť.
Toba Ján Ducto, ktorý i hájenku obýva.
V miestnom kaštieli po presťahovaní
kancelarie polesia boli ubytovaní ten
poniektorí zamestnanci SL a okrskár,
člen verejnej bezpečnosti Michal Hvozda
s rodinou.

Na základe jednania krajských
organov v Prešove a to: Správy lesného
hospodárstva a Krajského národného výboru
v Prešove, odboru sociálneho zabezpečenia
došlo v roku 1958 k majetko-právnomu
prevodu na Okresný národný výbor Humenné
za celkovú hodnotu 513.403,98 Kč.

Majetková podstata prevodného

majetku pozostáva z týchto nehnuteľ-
ností a je zapísaná vo vložke č. 280
katastrálneho uzamú obce Jablon.

mp.č. 79/5. Kaštieľ Jablon	Ka. 466,475.72
mp.č. 79/7 výmera 2.49.60 ha	" 8.774.40
mp.č. 79/6 výmera 0.7312 ha	" 2.787.20
mp.č. 79/5 výmera 023.23.72 ha	" 1.441.26
mp.č. 79/4 výmera 014.13 ha	"

Uby mohlo byť dosiahnuté účelo-
vosti budovy kaštieľa pre zriadenie ústavu,
ktorý mal niesť názov "Domov dôchodcov"
museli byť prevedené rôzne adaptačné
práce a prístavby, ktoré do októbra
1960 roku za nákladu 850.000 Kčs
previedol Okresný stavebný podnik
v Humennom.

Tento ústav potom dňa 22. nov.
1960 bol uvedený do prevádzky. Boli
v ňom sústredované prestárle a
opustené osoby obojho pohlavia z
celého kraja Košice, a všetky
dozor a finančnú správu ústavu
prevádzal Odbor sociálneho zabez-
pečenia ONV v Humennom ktorého

vedúcim do súčasnej doby je Josef
Harvan a predsedom komisie bol Andrej
Savuták por. obyv. Habura.

Okolo vedúci ústavu dňa 10. X. 1960
nastúpil Ján Hálka, dôchodca, Humenného.

Tento ústav pri jeho plnej oblož-
nosti 50 posteli' gestoval v obci až do
1. septembra 1964. Pre v ustave zomrelé
prestárle osoby rada MNV pre ich pochovanie
vyhradila miesto na obecnom cintoríne hneď
z kraja pri vchode do cintorína na pravej
strane v rohu cintorína a za takmer 4.
ročné obdobie bolo tu pochovaných 11 oby-
vatelov domova dôchodcov.

V dôsledku diferenciacie ústavov
v rámci kraja, bola vyššími orgánmi
Odborov soc. zabezpečenia rozhodnuté
prestárle osoby z ústavu Jablón premiest-
niť do novozbudovaného ústavu v Tovarnom
okres. Michalovce a od 1. sept. 1964. bol ústav
v Jablone obsadený telesne chybnou mlá-
dežou z ústavu soc. starostlivosti Humenné
pre účel ich školského vyučovaniu s uby-
tovaním takzvanou školou v prírode.

Tuto novou organizáciou až do

1. marca 1966 spravoval s. j. Hólka, keď odišiel do dôchodku a za ekonom. prevádz. vedúceho ústavu nastúpil Jozef Matov zo Zbudského Dlheho.

Rozloha areálu ústavu zostala i naďalej v terajšom pôvodnom stave.

Od roku 1964. počínajúc, každoročné školské prázdniny sa v tomto ústave usporiadala prevádzkovateľom Odborom sociálneho zabezpečenia Vsl. KNV v Košiciach Pionierská rekreácia detí nepracujúcich dôchodcov v rámci kraja Košice a za jednorodne dvojmesečné prázdninové obdobie sa tu rekreačne vystriedalo cca 300 detí. Rekreačné podmienky, vzhľadom na pekné okolie a možnosť kúpania sa v rieke Vyrovke úplne vyhovovali. Za letných teplých večerov jednotlivé turnusy usporiadovali ohňotakzvané taboráky v parku ústavu, pri ktorých za hudby a zpevu trávili svoje najmilšie vzpomienkové večery. Týchto taborákových večerov sa zúčastňovali i mládež z obce.

Už od pradávna občania obce patrili pod cirkevný ľavský úrad v Zbuckom Dlhom kde narštevovali i kostol. Z iniciatívy Kostol miestnych veriacich za pomoci miestneho učiteľa Edmunda Rota a Alexandra Aschenschwancera, pozdejšie Jozefa Somera riaditeľa cirk. školy v Jabloni uskutočnili zbierku na vybudovanie kat. kostola v Jabloni. K tejto zbierke značne vypomohli i občania z Jablone, prechodné alebo trvale usadenými v Amerických spojených štátoch. Stavba kostola bola zadaná v r. 1936 istému staviteľovi Birtusovi z Michalovic a v r. 1937. bola stavba kostola ukončená zo stavebným nákladom 130.000.-Kč. Malbu kostola prevídal akad. maliar Klimčák z Humenného fin. nákladom 132.000.-Kč.

Po ukončení, kostol bol zaradený k Božskému srdcu Ježiša, čo každoročne pripadá na deň v mes. júnu a v tento deň sa i každoročne v obci pri sv. omši odbojuje takzvaný „odpust“. Na tento odpustový deň sa veľkej sv. omše okrem domácich občanov zúčastňujú i občania veriaci z okolitých obcí a ďalší vzdialení

príbuzní. Po ukončení sr. omše sa v každej domácnosti v južnici odberuje bohatá hostina. Mládenci zpravidla potom večer usporiadajú tanečnú zábavu, ktorá sa pretáhne dlho do noci. Tento odpustový deň je teda najväčším sviatkom v obci.

Pri príležitostiach takýchto tanečných zábav, sa už v prítomnej dobe bytky medzi „parobkami“ tak ako tomu často bývalo v dávnejšej minulosti, nevyskytujú. Zpravidla pri takej zábave účinkuje cipánska hudba.

Pokračujeme z listu 9. zmienu sa
 sa ďalej o ďalšom vývoji školy.

Škola

P prvých dvoch neznámych učiteľoch
 vyučujúcich na škole v Jablone ako tretia učiteľka
 učinkovala na škole Elena Kričfášiová, ktorá
 však hneď po prvej svetovej vojne nechcela
 slúžiť novému štátu slub a preto sa vysťahovala
 do Maďarska.

Ako prvým učiteľom od počiatku
 I ČSR bol na škole do Jablona ustanovený
 učiteľ Edmund Roth a učinkoval tu 9 rokov.
 Po ňom prichádza za učiteľa istý Janota,
 ktorého po dvoch rokoch vystriedá istý uč.
 Lazurko, ruský emigrant. Po 3 rokoch jeho
 učinkovania nastúpila na školu Elena Asenschance-
 rová a jej brat Jozef, avšak opäť po 2. rokoch
 od 1. sept. 1932. nastupuje za učiteľa a riaditeľa
 školy Jozef Somer ktorý v tejto funkcii bol
 plných osemnásť rokov. Po II svet. vojne hneď
 po oslobodení učila na škole učiteľka - študentka
 uč. ústavu s. Labunová po ktorej nastúpila uč.
 Jolana a Alžbeta Gušanyiová. Ďalej sa
 však ešte vystriedali ďalší učelia a od
 1. 9. 1950 bol doterajší riaditeľ Jozef Somer.

podľa rozhodnutia daný do výroby. Vystriedal ho do tejže funkcie učiteľ Jozef Kocka zo Záradky. Podľa počtu žiakov škola sa medzi časom menila na jednotriedku až v r. 1951. bola opäť dvojtriedna. V škol. roku 1956/57 nastúpila na školu učiteľka Gejza Duraš z Matčie okr. Michalovce a po predch. učiteľke Aglaja Šulovej preberá i funkciu riaditeľky školy.

V roku 1956/57 nastúpila za učiteľku s. Anna Tabaková z Hlinného okr. Vranov "Top. ktorá po premiestnenie doterajšieho riaditeľa školy s. Duraša od 15. nov. 1961. zastáva funkciu i riaditeľky školy. Medzi tou dobou na škole učinkoval učiteľ Milan Bogel z Bardejova a teraz Alžbata Ganovská rod. Góšaniová. Riaditeľka školy s. Anna Tabaková sa však v škol. r. 1963/64 prevdala za Tomáša Lukáča zamest. ešL. z Jablonea orsák v službách školy naďalej zostala.

Školská mládež najmä za účinkovania riad. školy Gejzy Duraša a učiteľa Milana Bogela získala časté nacvičenie divadelných hier zvlášť v zimnom období. Školu v posledných rokoch priemerne navštevuje 55 žiakov a žiačok. s klesajúcim počtom r. 1966/67 43 žiakov.

V prítomnej dobe žiaci ZDS roč. 4-5 pri rôznych výročných príležitostiach MDŽ - 8 marca, MDD. 1 júna, 1 mája Masiveca SČSP, výročie Veľkej októbrovej soc. revolúcie a iných výročných dní predvádzajú v miestnom kultúrnom dome starostlivo nacvičené kultúrne programy za účasti zŕného počtu obyvateľstva. Po ukončení 5 ročníka každoročne početní žiaci, ktorí skončili tento ročník s výborným prospechom, odchádzajú do ďalšieho pokračovania na Deväťročnú základnú školu do Koškoviec, potom prípadne do ekonom. školy v Humennom.

Za I a II povojnové obdobie z občanov obce - mládeže - ktorí opustila školské lavice ZDS v Jablone do prítomnej doby vyštudovali na vysokých školách:

D^r. Gazdik Ján prom. právnik Bratislava

D^r. Židzík Michal prom. právnik Prešov.

Ing. Ján Puško stroj. inžinier Hencorca

V prítomnej dobe študujú:

Dušák Juraj medicína Bratislava Košice

Lukáč Ján les. inžinierstvo Zvolen

Dudko Ladislav les. inž. o Zvolen

Gazdik Štefan zovratár. o Košice

Lukáč Ján ekonom. o Košice

Dudko Ján, staveb. inžinier, Bratislava
Gazdik Michal, vys. škola muzik. imeni Bratislava
 (od str. e. 56)

Ekonomickú školu skončili:

Marta Valichnáčová a Agnesa Laboneová

Ekonomickú školu navštevujú:

Štefan Valichnák

Jrena Katáčinová

Marta Pašková

Kultúra

Od dávnejších dob mládež obce sa kultúrne vyžívala spravidla len na divadelných predstaveniach, ktoré v obci predniesla školská mládež a poväčšine pri tanečných veseliciach. Pokiaľ však nebola v obci vhodná miestnosť tanečné zábavy sa usporiadali v hostinskej miestnosti, ktorá však obyčajne priestorove málo vyhovovala. Ďalšia kultúra bola nahradzovaná v jednotlivých domácnostiach na takzvaných „priadkách“ kde sa najmä v dlhých zimných večeroch schádzali dievčence a chlapci. Takzvaný „Gubo“ často kultúru nahradzoval pri zpeve. Za letnom obdobím sa tanečné veselice usporiadali na dvore, pod širým nebom.

Už v roku 1958 bola v obci pri MNV založená prevádzkárň na výrobu rôznych drevených výrobkov, ktoré však jednotlivci na svojich vlastných strojov - pilách - vyrábali a cestou prevádzkarne pri MNV sa tieto výrobky dočarali rôznym odberateľom - podnikom. Pre účel dopravy, prevádzkárň, ktorej vedúcim bol Ján Lukáč, zakúpila dve nákladne motorové vozidlá z ktorých jedno pozdajšie odpredala a druhé došlo k zániku. I napriek zostávajúcim ťažkostiam predca sa však funkcionárom MNV podarilo z tejto prevádzkovne získať čistý zisk 320.000.- Kčs z ktorého zisku bola čiastka reinvestovaná na opravu poťných ciest a zo zbytku bola vystavaná pri MNV kulturná hala, a garáže. Pre nedostatok ďalších finančných prevádzkových prostriedkov však ONV v Humennom v r. 1960 tuto prevádzkárň zrušil.

Takto bol teda daný prvý základ pre sústredenie kulturných podujatí v obci vybudovaním kulturnej spoločenskej miestnosti.

O unutornú elektroinštaláciu včtetne svetel.reflektorov sa zaslúžil ing Ján Paško.

U následovnom roku 1961 bol z fin. rozpočtu MNV. zakúpený filmový premietací

aparát. Premietací filmy MNV objednával u štátného filmu Košice. Z počiatku premietania filmov - jedenkrát týždenné sa v novšteve i u starších občanov prejavoval zaujeme, avšak v pozdejších rokoch premietanie filmu navštevovali povičšine školske deti. Preto že manipulaciou premietania filmu nebola určena jedna zodpovedná osoba, premietací prístroj sa často kazil v posledných rokoch prítomnosti tato kulturná činnosť takmer zanikla. Príčinou tohoto zániku možno je i to, že v prítomnej dobe je už v obci takmer 25 televízorov a nákup sa každým rokom stupňuje. Prvý televízor v obci bol v ústave socialnej starostivosti - domov dôchodcov v roku 1961. a zo súkromných občanov obce prvý televízor vlastnil Ján Dušák automechanik. 1962.

Novo vybudovaná kulturná miestnosť avšak po vnútornom zariadení nebola hneď dostatočne vybavená, hoci sa už v nej rôzne kulturné podujatia usporiadať. K vybudovanie pódium došlo až v roku 1965 a v tomže roku bola prevedená pridruženou

výrobou pri MNV Udovské maľba miestnosti. Nástenné maľby čelnej steny a bočné, ako i balkónové ornamenty previedol Ján Háľka. V jeseni r. 1967 bol do miestnosti s Piričom u OSP Humanné postavený kuch-
 Izový pec Únútorné zariadenie 50 ks. stoličiek a 10 stator bolo zakúpené a dodané taktiež v r. 1967. V zimnom období mládež z obce v miestnosti hraje pink-ponk. Po prvú v roku 1967 sa v tejto miestnosti odbovovali dve svadobné pohostenie, samozrejme že s pozdšjšou tanečnou veselicos.

Oko ďalšiu možnosť pre rozšírenie kulturneho prostredia je, že uznesenim Rady MNV č. 9. / 1966 zo dňa 21. v. 1966 bola v obci znovu zriadená prevádzkárň na drevené a prutené výrobky pri MNV. Sedúcim tejto prevádzkárne je Jozef Grec. z Račvaně M. laborom. Pre účel dopravy toto prevádzka-
 reň zakúpila z vlastnych prostriedkov motove vozidlo V35. ktoré obsluhuje Štefan Ozurov. z Jablona. Tato prevádzkárň v roku 1967. dosiahla 1,738.000.00ks hrubého

Obrátu z čoho na mzdách občanom obce Jabloni bolo vyplatených vyplatených 445 tisíc Kčs plus daň z príjmov obci 43.000.-Kčs. Z tohoto zisku bolo do rozpočtu MNV. odvodených 500.000.-Kčs. V priebehu roka 1967 z tejto čiastky bolo MNV preinvestované na opravu školy, optatenie a prístavbu drevoťne a záchodov čiastkou Kčs.

250.000.-Dalsí boli do kultúrnej miestnosti za kúpené, už urobené množstvo stoličiek a stolov. O tieto získané finančné prostriedky sa zaslúžila Rada MNV na čele s predsedom s. Jurajom Lukáčom a tajomníkom MNV s. Jánom Michajťovom z Hum. Rokytova.

Pošta

Obec Jabloneň od dávnejších dob bola poštorně napojena na poštový úrad do Koškoviec. Prvý poštový úrad v obci bol zriadený v miestnosti budovy MNV v roku a prvým úradníkom na tomto úrade bol Juraj Dušák z Jabloneňa. Pod tento poštový úrad pripadajú obce Slovenské Krivé, Humanský a Zbudský Rokytov. Poštové zásielky sú dorážané každodenně motor. vozidlom a to o 8³⁰ hod. dop. z Humenného a odvázané o 14³⁰ hod odp. do Humenné. Po viacročnom vedení úradu Jurajom Dušákom sa v tomto úrade vystriedalo na kratší čas viac úradníkov až potom do prítomnosti riadila tento úrad Magda Matová t.č. vydatá Cicková. V roku 1967 bol na poštovom úrade a pripojených troch telefonných staniách v obci zavedený automatický spoj na Humenné a okolité obce. Doručovanie pošty do príslušných obcí prevádzka v prítomnej dobe Margita Matušková rod. Židziková z Jabloneňa.

Za prvej Československej republiky bola takzvaná četnická stanica v Koškovciach. Verejná bezpečnosť odkiaľ vždy podľa rozpisu služieb vychádzali vždy dvojica četníci peši na služobné pochôdzky do prísluš. obvodových obcí. Výzbroj týchto četníkov sa skladala z karabín, pušiek a bodákov. Výstroj mali bledomodrosivú uniformu, kožené kamušle a tvrdú prilbu. Táto výstroj a výzbroj sa uchovávala až do oslobodení po druhej svetovej vojne. Z počiatku oslobodenia r. 1944 pre ochranu verejnej bezpečnosti pre udržiavanie verej. poriadku nastúpili z Humenneho organizovaní milicisti oblečení v modrych takzvaných monterkách, borete a vyzbrojení pištoľami alebo automatmi. Krátko na to sa počal organizovať zbor verejnej bezpečnosti z povolání a títo príslušníci boli rozmiestňovaní po takzv. okrskoch.

V obci Jabloni bol taký okrsk zriadený v r. 1956 s obsadením príslušníka VB. s. ktorého v roku 1958 vystriedal príslušník Michal Hvozda z Písanej okr. Bardejov

Kancelária okrskára bola zriadená v miestnosti MNV v Jabloni. Do obvodu okr.

spadali obce Jablón, Slov. Krivé, Humenský
a Zbudský Rokytov. Okrskový príslušník VB
naučiteľoval služobne tieto obce sám. Výstroj
pozostávala z tmavomodrej uniformy, čiapky
„brypadírky“ tejže farby. Výzbroj pistola a
pozdajšie tukir „pendrek“ gumová tyčinka.

V roku 1965 boli reorganizáciou
dislokácie VB. zriadené stanice verejnej
bezpečnosti v našom obvode v Koškovciach
a tým i doterajší okrskár Michal Hvozda
počal vykonávať službu sústredene na
stanici VB v Koškovciach avšak bytom
zostal i naďalej v Jablóni. Stanica VB
má pre služobné účely dodávkové motor.
vozidlo. Do obvodu stanice VB spadajú
tieto obce: Koškovce, Jablón, Hankovce,
Dedačov, Zb. Dlhé

Veliteľom, (náčelnikom) obvodovej
stanice verejnej bezpečnosti je od
počiatku do prítomnosti sudr. Štefan
Karvaš v hodnosti kapitána. Štefan
Karvaš pre nedostatok bytu v Koškovciach
bol so svojou rodinou ubytovaný v takz.
„hájenke“ Čsl. štátnych lesov v Jablóni.
Jeho manželka Mária Karvašová bola

Zamestnaná v miestnom ústave sociálnej starostlivosti, Domova dôchodcov v Jablone ako pomoc. zdravotná sestra.

Michal Hvozda prísl. VB bol na svojej vlastnú žiadosť v r. 1968 služobne premiestnený do Stropkova. V prítomnej dobe je na stanici VB. v Koškovciach 6 členov prísl. VB. Or. 1968 oproti minulosti majú prísl. VB pozmenenú služobnú uniformu z látky tesil farby stromnato zelenej.

Keďže v roku 1970 bola v Koškovciach ukončená stavba obr. stanice VB. s bytovkami, súd. Štefan Karvaš sa v mes. oktob. 1970 presťahoval z Jablona do Koškovíc. Potiaľ do prítomnosti o národnej bezpečnosti.

Rozhodnutím Rady ONV v Humennom bol doterajší ústav soc. starostlivosti pre telesne postihnutú mládež v Jablone, dňom 1. septemb. 1968 znovu prediferencovaný na domov dôchodcov v Jablone. Vedúcim tohoto domova bol Rádow ONV na návrh OSZ v Humennom ustanovený Ján Hálek. Noví obyvatelia domova boli jednak z časti premiestnení z USS. Tovarne a Súbrava a 7 obyvateľov bolo do domova v Jablone premiestnených z domova dochodcov Turčianské Teplice. Plný stav 50 obyvateľov sa podarilo obsadiť už koncom roku 1970. Postupne bol stav obložnosti doplnovaný dôchodcami z okresu Humenné.

Zdravotný stav a najmä duševný stav týchto obyvateľov bol z prevažnej časti značne narušený a preto starostlivosť o takéto osoby bola pomerne ťažná. Za toto obdobie našli pracovnú príležitosť v tomto ústave tieto pracovníčky z obce Jablon: Mária Dušáková r. Lehetová a Mária Dušáková r. Kontulová, ako zdravotné sestry, Júlia Dušáková a Mária Šišorčíková r. Dušáková ako pomoc. zdravot. pracovníčky. Mária Dušáková

Domov
dôchodcov

rod. Gerželová a Helena Jnencáková r. Pohlava ako pomoc. kucharky. Jan Šataščin ako vodič motor. vozidla. Ostatní pracovníci do počtu 14. dochádzajú tu do práce z okolitých obcí. autobusovou dopravou. Prostredie ubytovania bolo zpríjemnené zavedením ústredného vykurovania budovy. V priebehu tohoto obdobia od 1. 9. 1968 i napriek vysoko pokročilemu veku prevažnej väčšiny obyvateľov bola len malá umrtnosť a to 4. osoby.

Na žiadosť doterajšieho vedúceho ústavu Jána Háľku pre jeho pokročilý vek bol tento na návrh ÚSZ. Rađou ONV. Humenné z funkcie ved. dňom 1. marca 1971. odvolaný a do funkcie ved. ústavu v Jablone bol opäť Rađou ONV ustanovený Štefan Kutik, obyv. z Čertizného, ktorý doteraz zastával funkciu ved. ÚSS pre mládež v Kalinove.

Menovaný má svoje trvalé bydlisko v Čertiznom a denne preto do zamestnania dochádza vlastným motorovým vozidlom.

Ako je uvedené v liste č. 10 za prvej ČSR vlastnil obchod potravinami istý Lebovič židovského pôvodu. Od vzniku takzv. "Slovenského štátu" keď obyvatelia židov. pôvodu už nesmeli prevádzkať žiadné živnosti a boli deportovaní do rôznych koncentračných tábtorov v Poľsku, prevzal obchod potravinami a toke roznyim strizným tovarom Michal Dušák ep. 22. ktorý v priebehu takzv. Slov. štátu zomrel a obchod ďalej až do roku 1948 viedla jeho manželka Maria Dušáková rođ. Gergelová. Od roku 1948 bol v obci zriadený družstevný obchod "Druhurob" so sídlom v Humennom. a pozdajšie prevzala obchod "Jednota" spotrebné ľudové družstvo so sídlom v Humennom, ktoré družstvo zásobuje obyvatelstvo obce až do prítomnosti. Obchod bol zriadený v nevyhovujúcej miestnosti stareho domu majiteľa Michala Paška v strede obce. V priebehu obdobia až do roku 1971 sa v tomto obchoĎe vystriedalo viacero vedúcich predajne z ktorých mnohí z dôvodu vzniklého tovarového manka až do výšky niekoľko tisíc Kčs.

obchody
potravinami

Okrem toho miestneho obchodu, zvlášť v období, kedy výmenou vedúcich nebola predajňa hneď obsadená, bolo zásobovanie obyvateľstva prevádzkané pojazdnou predajňou "Jednoty" LSD v Humennom. Tak isto občias zpravidla jedenkrát týždne bola obec zásobovaná mäsom a masovými výrobkami tak tiež pojazdnou predajňou "Jednoty". Občias aj pojazdná predajňa narástla našu obec s textilným tovarom.

Zásobovaní obyvateľstva obce LSD "Jednotou" bolo dostatočné a záležalo na vedúcom predajne, aký sortiment tovaru si z veľkoskladu objedná. V období družstev. obchodu "Jednota" bola predajňa z miestnosti domu Michala Paška premiestnená do Jednotou vybudovanej prevejnej predajne umiestnenej na stredu obce avšak ani táto predajňa najmä v zimnom období nevyhovovala, keďže Družstvom "Jednota" v r. 1970 od Lidzika odkupená budova pre predajňu opäť na stredu obce, ktorej miestnosti boli prispôbené na predajňu a sklad, takže

už táto predajňa daná do prevádzky v
polovici roku 1941. pre obyvateľstvo úplne
vyhovovala. Chlieb a pečivo do tejto predajne
dovážali pekárne z Medzilaborca trikrát do
týždňa, v dostatočnom množstve.

V prítomnosti sa ceny základných potravín
pohybovali takto: 1 kg. hladkej múky 3²⁰ Kčs,
1 kg. hrubej múky 3⁸⁰ Kčs, 1 kg. cukru 7³⁰ Kčs, 1 kg.
masti bravčovej 22^{.-} Kčs., 2 kg. chlieb pšeničný
7²⁰ Kčs, 1 kg cestoviny 8²⁰ Kčs. atď.

Hostinca

Lea takzv. Slovanského štátu bola
v obci jedna takzv. krčma, ktorú prevádzko-
val vo vlastnom dome a režiu občan Lukáč
Andrej starší. až do roku 1948 (znárodnenie)

Okrem toho však na Čingoch prevádzal
pohostinstvo Štefan Gazdík, ktorý okrem
výčapu lihových nápojov zriadil vo dvore kre-
holňu. Tu sa v hojnom počte najme v nedeľu
a sviatok schádzali parobci a dospatí muži
z okolitých obcí Koškovce, Krivé, Zb. Dlhé,
Zb. a Hum. Rokytov, Zbojné a zabavali sa hrou
v kolky. Hostinca tento bol mimoriadne hojne
navštevovaný a bol v prevádzku až do r. 1953.

Uko je uvedené na strane č. 4. postupom
doby ďalší žiaci z obce Jablon v prítomnosti
absolvovali vysoké školy a to:

Ukončen
vysokých
škôl

- 1) Vetiščin Ján vys. školu stroj. Košice
- 2) Puško Ján " " " " " "
- 3) Kalichniáč Štefan vys. ekonom. školu Bratislava
- 4) Sitarčík " " " " " "
- 5) Dudo Michal " " " " " "
- 6) Dudo Frant. Bohoslov. fakultu " " " "

Z uvedených už promovaných ing. Dudo
Ladislav Lesný ing. po uzavretí sňadku s Amer.
štátnou občiankou, ktorá sa t.č. zdržovala na
uzamí ČSSR, ocestoval v r. 1970 s manželkou
do Ameriky.

Elektrické
osvetlenie

Až do roku 1955 občania obce používali pre domáce osvetlenie petrolejové lampy. Mnohí občania sa zariadenia elektrickému osvetleniu v obci a ich domácnostiach bránili až konečne v rokoch 1955/56 bolo v obci elektrické osvetlenie zariadené. Tym aj nastala možnosť občanom zakupovať si rôzne elektrické spotrebiče, rádia, televízory a podob. Odstupom tohoto času do prítomnej doby r. 1971. je už našej obci 72 televízorov, skoro v každej domácnosti je rádio. V 45 domácnostiach je elektrická chladnička a v 88 domácnostiach majú elektr. práčky. V niektorých domácnostiach bytový fond dopĺňa i elektrický vysavač, vodovod a ústredné vykurovanie domácnosti.

Je sa treba zmienit i o tom, že prvé akumulátorové rádia v obci mali od roku 1947 len troja občania obce a to Valichniáč Jozef ktorý si ho priniesol z Kanady, Štáň Michal Valichniáč poľský čes. a gazdík Štefan na Čingoch.

Až do roku bolo vonkajšie verejné osvetlenie obce obyčajnými žiarovkami a až potom za iniciatívnej starostlivosti verejných

činitelov obce bo osvetlenie nahradené neonovym osvetlenim. V prítomnosti sa 41. občanov obce zaoberá výrobou drevených výrobkov ako napr. drevených podkladov, drev. klinov, palet ba i prutených brezových metiel, klora výrobky od nich odobierá Pridružená výroba pri TRD. v Hum. Rokytore pre ďalšiu dodávku našim priemyselným podnikom ako napr. Východoslovenské železáreň Košice, ďalej podniky v Ostrove a iné. Preto účel výroby má teda každý z počtu uvedených občanov svoj vlastný elektrický motor k cirkularovej pile. Drevenú surovinu na spracovanie jim dodáva odberateľ. Táto možnosť zárobku v nemalej miere pôsobí na zvyšovanie životnej úrovne občanov obce, čo sa tiež prejavuje u zreládovanie obytných budov v obci, zhotovením skusného železného oplotenia budov a tvorou ako aj individualnou výstavbou krásnych obytných domov. jednotlivcov.

Koncom roku 1971 sa už na skládke pri hlavnom železobetonovom moste cez Výhrarku Jovíza kameňinový materiál pre budúcu výstavbu bezprašnej cesty vedenej od mosta cez horný koniec obce až do susednej obce Krivé

Obec Jablň sa od hlavnej cesty smerom Čingri - Vyřava - Medzilaborce nachádza v bezprostrednej blízkosti smerom južným ktorú odbočku cesty do obce prefiná rieka Vyřavka plytkého ľoku vody. Cez túto rieku až do roku 1933 žiadny spojovací most nebol a prechod pre pešákov bol prevádzaný len cez drevenú lávku. Až v roku 1934 za spolupomoci majiteľa miestneho kaštila istého Pľáčka českéj národnosti bol cez rieku Vyřavku zhotovený drevený spojovací most i pre povozy.

V roku 1942/43 bolo koryto rieky zre-gulované pod dozorom istého technika povodňom nemeckej národnosti. Regulácia bola prevedená tak, že brehy rieky boli oplotené haluzinovým plotom. Toto opatrenie však, hoci si vyžiadalo značné finančné náklady, bolo po krátkom čase prudkým spádom vody rozvodnenej rieky Vyřavky úplne zničené a povodňou odnesené. Drevený spojovací most s takmer každoročnými povodňami bol neustále poškodzovaný, takže už

v rokoch 1959-1961. bol prechod do obce cez most znemožnený. Až v rokoch 1963-64 Okresnou správou cest v Humennom sa prišlo k vybudovaní terajšieho železo-betónového mostu. Rieka Vytravka pri jarnom rozvodnení nepôsobuje obci väčšie škody, až v roku 1955 kedy sa vodná priehradá v Zbojnom pretrhla, prival vody zatiaľ mnohým občanom, ktorí mali humna smerom k rieke, stodoly ba i dvory a utrpeli škodu na krmojinách. Štátna poisťovňa Humenné však jim túto škodu uhradila. V tej dobe bol take privalom vody zničený betonový most na ceste od Koškoviec na ěiny. Nový betonový most bol potom po vyrovnaní hlavnej cesty znovu vybudovaný na terajšom mieste, cesty. V rieke Vytravke sa v prítomnosti udržiavajú ryby, mreny, podústve a z časti jalce. Tieto ryby však nedosiahnú nad polkilovej váhy.

V obci Jablůň je v přítomnosti jen jedna politická organizace Komunistické strany Československa, která z čísla sdružuje 11 členů. Členovia organizácie sa sústavne zapojovali do akcií pre zvelaďovanie obce a organizácia bola vždy iniciátorkou v riešení stávajúcich sa plánov pre rozvoj verejného hospodarenie obce.

V roku 1968 sa však v celej našej vlasti stala na politickom poli mimoriadná vážna událosť. Skryté antisocialistické a antikomunistické živly pripravovali pomocou západných zdrojov v celom našom štáte protikomunistický puč. Ich cieľom bolo falošnou propagandou medzi občanmi nášho štátu odtrhnúť celivosť nášho socialistického štátu od sväzku socialistických krajín, najmä od Sovietskeho sväzu. V dôsledku prozreteľnosti a ostražitosti mnohých našich verejných politických činiteľov bolo tomuto chystanému kontrarevolúcnemu puču obsadením nášho štátu spojeneckou armádou Varšovskej zmluvy zavčasu ~~zabranené~~ v auguste roku 1968 zabránené.

V tejto súvislosti, tam, kde ešte tieto oportunistické kontrarevolučné zriely mohli zasiahnuť a pomyliť obyvateľstvo najmä niektorých členov národných výborov, doporučovali jim proti obsadeniu spojeneckých armád, protestné rezolúcie.

Z naše obce žiadna taková rezolúcia podaná nebola a ani medzi občanmi nebolo badať žiadné rozhorčenie a známky odporu proti tomuto obsadeniu. Do obce Jablón voj. jednotky armád Varsavskej zmluvy neprišli.

Po utvorení novej vlády ČSSR po roku 1968 a reorganizácii členov UV KSC pod vedením generálneho tajomníka UV KSC s. Dr. Gustava Husáka usilím širokých mas pracujúceho ľudu v celom našom štáte, socialistickým súťažením a záväzkovým hnutím na počesť 50 výročia založenia KSC a XIV zjazdu KSC počali sa postupne politické a hospodárske pomery v celom našom štáte konsolidovať. Na doporučenie UV KSC mohla vláda ČSSR v roku

1971. prijat' uznesenie na uskutočnenie volieb do zastupiteľských zborov všetkých stupňov štátnej správy a to na deň 26 a 27. novembra 1971.

Predchádzajúca príprava k týmto voľbám bola zabezpečená v našej obci argumentačnou agitáciou o zvestupe zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva v našej obci. Tak napríklad keď v roku 1950 odchádzalo denne do zamestnaní mimo obce len cca 12 obyvateľov obce, v prítomnej dobe v 1971. denne odchádza z obce do zamestnaní 88 osôb poručšine mládeže. Okrem toho je v obci u pridruženej výroby pri výrobe drevených výrobkov zamestnaných 41. občanov obce a ďalší počet cca 20 občanov je zamestnaných v obci buď u ČS štátnych lesov, Domove dôchodcov a inde. Spolu teda je v prítomnosti v obci zamestnaných 149. osôb a keď na jedného zamestnaného občana rátame len 1500.- Kč prierného mesač. zárobku, čím do obce spolu z týchto zdrojov prijmu 223.500.- Kč. Keďže k tomu ešte privrátame dôchodky prestárlych &

občanov obce v mesačnej sume spôtu Kš
 činí teda mesačný príjem do obce obyvateľom

Kš. Tento príjem finančných prostriedkov
 do obce sa prejavuje v sústavnom zveloďovaní
 bývania obyvateľov obce, novostavbami obytných
 domov, železnými ohradami záhradok, moder-
 ným a hygienickým domacím zariadením a
 zotášť v mládeže modným obliekaním sa.
 Porovnávajú tento prítomný stav ešte z
 nedávnou minulosťou, nedá sa poprieť enor-
 mé tempo zvyšovania životnej úrovne obyva-
 telov obce.

Dňa 7 novembra 1971 sa v predvolebnej Boľby
 kampani uskutočnila v obci v sále kultúrnej
 miestnosti verejné zhromaždenie občanov
 (voličov) obce, na ktorom boli občane
 oboznámení s volebným programom na nas-
 távajúce volebné obdobie. Súčasne boli
 voličom predstavení kandidáti narod-
 ného frontu navrhnutí do pléna miestné-
 ho národného výboru obce. Tato kondi-
 dátka bola občanmi obce bez dopln-
 kov jednomyselne prijatá. Mená navr-
 nutých kandidátov NF sú:

./.

Návrh kandidátky
pre voľby do Miestneho národného výboru
v Jablone na volebné obdobie

	Meno postanca	vek	porovanie	Bydlisko č.d.
1	Ján Bukovčík	47 r.	rolník	Jablone č.d. 41
2	Ján Dusák	34 r.	robotník	--- 45
3	Mária Szurová	24 r.	úradníčka	--- 44
4	Michal Galajda	45 r.	ner.pracovník	Zb. Pokytor
5	Juraj Hodor	57 r.	robotník	Jablone č. 74
6	Ján Kontuz	34 r.	robotník	--- č. 5
7	Michal Lehet	49 r.	robotník	--- č. 80
8	Michal Labanc	41 r.	robotník	--- č. 30
9	Ján Labanc	47 r.	rolník	--- č. 63
10	Anna Lukáčová	30 r.	učiteľka	--- č. 31.
11	Juraj Lukáč	59 r.	dôchodca	--- č. 55
12	Stefan Pohl	28 r.	ekonom.	--- č. 71
13	Ján Sitarčík	42 r.	úradník	--- č. 92
14	Ján Valichnáč	48 r.	rolník	--- č. 1.
15	Anna Židziková	22 r.	úradníčka	--- č. 4

Návrh kandidátky

do vyšších stupňov zastupiteľských zborov

2026 oktob	Mano postonca	vek	porodnie	Bytisko

Do Okresného národného výboru Humenne

66	Ján Valichnák	48 r.	robotník	Jablonec 1

Do Východoslov. krajského národného výboru Košice

26	Anna Timuláková	42 r.	člen. JRD.	Tolice

Do Slovenskej národnej rady

112	Mikuláš Semanec	30 r.	rad. výroby Mostáran	Medzilaborce

Do Snemovne Sídru Federálneho zhromaždenia

198	Michal Kudzej	48 r.	rad. odd. UVRŠČ	Medzilaborce Praha

Do Snemovne národov Feder. zhromaždenia

132	Michal Mindoš	29 r.	riaditeľ. Pyhorlatka	Snina

Dňa 26 a 27 novembra 1971 sa uskutočnily v obci voľby kandidátov Národného frontu do všetkých stupňov zastupiteľských zborov štátnej správy. Za volebnú miestnosť bola určená hala kultúrneho domu v Jabloni. Predsedom 5 člennej miestnej volebnej komisie bol menovaný súd. Juraj Hoďor farajš, predsedom MNV a predsedom Okrskovej volebnej komisie bol Michal Labanc ved. poľsci z Jablonia. Volebná doba na deň 26 novembra 1971. bola stanovená od 14 hod. odpoledňa do 22 hod. večer. Volebná komisia vykonala návštevu u voličov upútaných na lôžko v domácnosti v 21. prípadoch. Krátko po 14. hodine počali k vykonaniu volieb prichádzať voliči spočtom hrôdosti a vážnosti, vykonať svoju občiansku povinnosť a odovzdať svoje hlasy hlasovacími lístkami až na 2 prípady manifestatívne. Hoci volebná doba bola rozvrhnutá na dva dni, všetci voliči obce v klude odovzdali svoje hlasy už do 19 hod. večer toho dňa tj 26. XI. 1971. Následovného dňa 27 novembra 1971. bola volebná doba určená od 7 hod ráno do 14 hod. odpoledňa. Tento deň sa však už k voľbe nik nedostavil, lebo voľba

298 registrovaných voličov už prvý deň odovzdala. Presne o 14 hod. odpol. bola zvláštnou komisiou otvorená volebná urna a vykonalo sa komisionálne sčítanie odovzdaných hlasovacích lístkov. Výsledok vykonaných volieb bol konštantovaný, že pre navrhovaných kandidátov národného frontu do zastupiteľských zborov všetkých stupňov bolo odovzdaných všetkých 298 hlasov teda 100% pre navrhnutých kandidátov NF.

Dňa 18 decembra 1971 sišiel sa plénum zvolených poslancov pri MNV za účelom zvolenia funkcionárov do správy MNV a jednotlivých komisií.

Za predsedu MNV bol opäť zvolený s. Juraj Hoďor robotník z Jablona č. domu 74.

Za podpredsedu MNV bol zvolený s. Ján Šalichnáč rob. z Jablona č. d. 1.

Za tajomníka MNV bol zvolený s. Michal Galajda doteraz tajomník MNV v Koškovciach, bytom v Zbudskom Rokytore.

Doterajší taj. MNV s. Ján Michajlov bol volený do MNV obce Koškovce.

Do Rady MNV byly zvoleny:

- 1) Juraj Hodor preds. MNV č.d. 74
- 2) Ján Valichnač podpredseda MNV č.d. 1.
- 3) Michal Galajda taromník MNV
- 4) Štefan Pohl, člen, preds. DO-KSS č.d. 71
- 5) Ján Labanc člen č.d. 63 ~~č.d. 6~~

Dalej bolo plénom rozhodnuté, aby bola ustanovená komisia pre verejný poriadok.

Za členov tejto komisie byly zvoleny:

- 1) Ján Dušák automechanik za predsedu,
- 2) Ján Bukorčík č.d. 41. člen
- 3) Ján Kontul č.d. 5 člen
- 4) Ján Labanc č.d. 63 člen
- 5) Juraj Lukáč člen

Podľa plánu práce má Rada MNV zasadať dvakrát mesačne.

Plenum poslancov má zasadať šesťkrát za rok.

Založenie
celoobec-
neho
Jednotného
rolníckeho
družstva
v obci
Jablon

Hoci sa v predchádzajúcich rokoch nepodarilo jabloneckých maloroľníkov získať do jednotného roľníckeho družstva, stalo sa tak pozdėjšie, kedy sa už naši občania rukolopnė presvedčili, že družstevníci z okolitých TRD, spoločným hospodarením dosahujú stále vyššej životnej úrovne a za použitia poľnohospodárskej mechanizácie, zhoršujú sa tak ťažkej poľnohospodárskej driny.

Preto v letnom období, roku 1972 bolo teda znovu započaté medzi maloroľníkmi presvedčovanie do vstupu TRD. Pre tento opitačný účel, bol pre našu obec OV KSS v Humennom určený stály aktivista súdr. Štefan Lolák pracov. ONV. Tento aktivista za úzkej spolupráce s členmi Miestnej organizácie Komunistickej strany Slovenska, ako napríklad súdr. Michalom Labancom, preds. MOKSS a ďalších členov Juraja Hodora, Michala Galajdu, Štefana Pohla a ďalších členov

dosiahli toho, že dňa 1. augusta 1972 na ustanovujúcej členskej schôdzi bolo vyhlásené celooberné jednotné roľnícke družstvo v Jablone. Toto družstvo však bolo ihneď pridružené a zlúčené s jednotným roľníckym družstvom „Krosna“ so sídlom v Koškovciach, ktorého predsedom t.č. bol Michal Barbierčák z Koškoviec.

Z našej obce teda TRD „Krosna“ ~~sa~~ vzrastlo o 82 roľníckych usadlostí s pôdnym fondom 218 ha ornej pôdy a 32 ha pasienkov.

Jablonski členovia ihneď pri zlúčení čiastočne odpredali družstvu Krosna svoj hovädzi dobytok, za ktorý podľa kvality obdržali patričnú peniaznu hodnotu. Je treba poznamenať, že kým sukromo-hospodári roľníci denne na svoje zásobovní odovzdávajú len nepatrné množstvo mlieka, už ako družstevníci od svojho dobytku dnešná dodávka čini v priemere až 150 litrov mlieka denne.

Pracovná jednotka na jedného pracovníka v prítomnom období čini 25 kčs denne plus naturálie.

JRD Krosna okrem toho členom družstva poskytuje autobusovú dopravu na vzdialenejši poľné pracoviska tam a späť. Taktiež členom družstva prideliuje takzv. záľubovú pôdu - záhumenky vo výmere ktorú pôdu podľa sady pripravuje svojimi vlastnými mechanizačnými prostriedkami.

V súvislosti rozširovania pôdneho fondu u JRD Krosna so sídlom v Koškorciach, ktoré združuje hospodárske dvory z obcí Koškovce, Hankovce, Zb. Nlé, Hrabovec, Jabloň, Slov. Krivá a Dedačov, javila sa i potreba zkrátiť vedúce kádre.

Prato na návrh poľnohospodárskej správy v Humennom a OV KSS bol dňa 8. II 1974 ustanovený za predsedu JRD Krosna súd. Ing. Ján Lukáč riadč. obyvateľ z Jablone, osada Čingö, ktorý splnil náročné podmienky poľnohosp. smeru. Za ekonoma družstva bol ustanovený súd. Stefan Pohl, obyv. z Jablone. Taktiež v ďalšom priebehu doby boli na vedúce miesta správy dosadzovaní ďalší kvalifikovaní

pracovníci v odbore rastlinnom, živočišnom
a mechanizačnom. Ako hospodárske výsledky
dokazovali, v priebehu ďalších rokov trend
hospodarenia stále z roka na rok ~~stále~~
vzrostol a možno hodnotiť, že i naši
jablonski družstevníci sa na tomto hospo-
dárskom vzostupe ochotne zúčastňovali.

Na význočnej pomoci k týmto
dosiahovaným úspechom boli také členo-
via MOKSS v Jablani, ktorej predsedom
bol s. Michal Labone a pozdejšie súdr.
Tomáš Lukáč. Táto miestna stranická
organizácia na svojich členských schô-
dzách operatívne s radou MNV riešila
vyskytujúce sa problémy a na verejných
schôdzách s občanmi dosahovala plné
porozumenie.

V dôsledku sústavného rastu
živočišnej výroby v hovädzom dobytku,
ktorý bol doteraz umiestnený po dvoroch
v pomerne nevyhovujúcich kravinách,
javila sa potreba výstavby nového,
moderného kravinu, kde by bol na

jednom mieste družstva Krosna
hovädzi dobytok, najmä dojnice,
sústredený a dosahovala sa racionál-
nejšia výroba mlieka.

Za týmto účelom výstavby, bolo na
Jabloneckom chotári takzv. „Medzipuce“
vyhliadnuté stavenisko v rozlohe 3 a pol
hektára, na ktorom pozemku bola i výstavba
krovina v roku 1974 započatá. Výstavba
bola zadaná stavebnej organizácii
Agrostovu n.p. Prešov závod Humenné.
Výstavba tejto farmy bola projektovaná
na chov 520 kusov dojníc, s kompletným
mechanizovaným zariadením a rozpočtové
náklady činily 23. miliónov Kčs.

Z podniku MOKSS a rady MNV v Jablone v roku 1972 bola cez celú obec ukončená bezprašná cesta (asfalt), ktorá akcia tvorí hodnotu 86.000.-Kčs.

Ukončené
práce v akcii
"Z"

V ďalších rokoch 1972/74 bola prevedená ďalšia akcia a to: vyčistenie a betonové obloženie cestných priekop po celej obci. Táto akcia zameraná na zkrášlenie obce tvorí hodnotu 132.000.-Kčs.

Ihneď po ukončení predchádzajúcich akcií v roku 1974/75, bola rozšírená elektrická sieť k novostavbám smerom na Slovenské Krivé a smerom na Čingvi. T toto dielo nadobudlo hodnotu 150.000.-Kčs.

V roku 1977 bola rozšírená elektrická sieť od mostu až k ÚSS, čím sa zvýšila hodnota diela o 11.000.-Kčs.

V roku 1976 bola ukončená oprava domku pre kulturný účel MO. Zväzu slovenskej mládeže v Jablone, ktorá oprava vrátne smútorneho zariadenia čízi hodnotu 50.000.-Kčs.

V tom istom roku bolo prevedené oplotenie futbalového ihriska, v hodnote 22.000.-Kčs.

Keď za uvedené bežné roky 1972 až 1977 zrekapitulujeme vytvorené dielo v akcii, Zistí táto hodnota diela spolu 451.000.-Kč.

Je treba zaznamenať, že na tieto akcie rada MNV v Jabloni čerpala finančné prostriedky z výsledkov prevádzky pridruženej výroby pri MNV, ktorú miestni občania v ich domácnostiach prevádzali výrobou drevených výrobkov pre náš priemysel. I napriek tomu, že finančné prostriedky nabehnuté z tejto výroby boli na tieto akcie odčerpávané, v roku 1977 z tohoto fondu bolo presunutých do vyššieho rozpočtu Okresného národného výboru v Humennom dvakrát po 500.000.-Kč.

Na príkaz ONV bola však výrobnia pri MNV dňom 1. januárom 1978 zrušená.

Miestná organizácia Komunistickej strany Slovenska v Jablonei združovala 13. členov a jej predsedom bol zaslužený člen súdr. Michal Labane. Zapisovateľom bol súdr. Michal Galajda, tajomník MNV Jablonei

Stálym aktivistom pre MOKSS je OVKSS ustanovený súdr. Štefan Zolák pracovník ONV v Humennom. MOKSS pravidelne, podľa plánu zadržáva svoje členské schôdze, na ktorých dôsledne rieši všetky stávajúce sa problémy a perspektívne úlohy, dané vyššími orgánmi strany.

V roku 1975, mes. oktobru nešťastnou náhodou, na ceste v Koškovciach tragicky zhybnul predseda MOKSS s. Michal Labane. Jeho pohreb štátnej formy v Jablonei sa okrem veľkeho počtu miestneho obyvateľstva a početnými raneami, zúčastnili i delegácie OVKSS a Čsl. štátnych Lesov LZ Medzilaborce. Každý na nebohého, ako dobrého človeka vzpomínal.

MOKSS na svojej ďalšej členskej schôdzi v mes. januári 1976 pristúpila k voľbe nového predsedu MOKSS za ktorého bol jednoducho zvolený súdr. Tomáš Lukáč 34-ročný, pracovník L.Z. Medzilaborce

Z činnosti
MOKSS

a složíck
národ. frontu

Novozvolený predseda MOKSS ďalej úspešne pokračuje v iniciatíve predchádzajúceho predsedu. Ako rodák z Jablona, dobre pozná túžby ale i trampoty jablonských občanov a preto sa snaží vždy o spravodlivé riešenie každého prípadu a preto je medzi občanmi obľúbený. Členovia MOKSS dôsledne dodržiavajú svoju účasť na členských schôdkach a otvorene kriticky poukazujú na prípadné nedostatky v živote a práci spoluobčanov a všade uplatňujú riadiaci orgán strany v zložkách národného frontu.

Konečné výsledky činnosti MOKSS sú už rozvedené v jednotlivých záznamoch v kronike, ako napríklad v zakladaní TRD, v plnení akcií „L“, v starostlivosti o mládež a podob.

V našej obci sú vytvorené tieto zložky národného frontu:

- 1) Zväz požiarnej ochrany
predseda Juraj Lukáč č.p. 51.
- 2) Zväz arm
predseda Poško Štefan mladší

3.) Telovýchovná jednota

predseda Rožko Michal čp. 8

4.) Zväz slovenskej mládeže

predseda Bukovčíková Helena čp. 60

5.) Zväz polovrzíkov

predseda Lukáč Andrej čp. 653

6.) Zväz jednoty SD

predseda Lukáč Juraj čp. 1.

V poslednom dlhšom období naraznikol v obci žiadny väčší požiar, až asi pred siedmi rokmi zhorela plevaň rod. Marii Bolicovej ktorý požiar zapríčinili. deti.

Zväz Jednoty SD v Jablani t.č. počíta cca 45 členov a v zásobovaní potravinami sa neprejavujú žiadne nedostatky.

Volby
do MNV

Volby do národných výborov
boli v obci Jablň prevedené v dňoch
22 a 23 októbra 1976 a voličom bol
predložený tento

Návrh kandidátky
pre volebné obdobie r. 1976-1981.

b.č.	Meno poslancu	profesia	č. domu
1	Bukovčík Ján	Lesník	60
2	Bukovčíková Agnesa	pracov. JRD	59
3	Dušák Ján	robotník	95
4	Dušák Štefan	robotník	31
5	Dzurová Mária	úradníčka	44
6	Galajda Michal	ver. pracov. Rokytov	
7	Hodor Juraj	robotník	91
8	Kontuš Ján	robotník	5
9	Lukačová Anna	riadiť. školy	31
10	Lukač Andrej	zamest. ČSD	53
11	Lehet Michal	dôchodca	80
12	Pöhl Štefan	ekonom JRD	71
13	Torčimaková Pavlína	úradníčka	74
14	Talichnáč Ján	robotník	1
15	Židzиковá Anna	úradníčka	17

Estě v predvolebnom období, na verejnom shromáždění občanov voličov, byly predstaveni kandidáti navrhnutí do pléna MNV a voliči byly oboznámení s volebným programom na následovné voleb. obdobie.

Oproti návrhu kandidátky neboly z radov voličov vznesené ~~žiadne~~ žiadne protinávrrhy, tak že volba v prvom dni volieb bola prevedena takmer manifestáčnĕ za navrhnutých poslancev.

Po prevedenie volieb bolo uskutočnené ustanovujúce zasadnutie zvolených poslancev za účelom zvolenia funkcionárov do správy MNV a jednotlivých komisií

Výsledok volby do rady MNV bol:

- 1) Hodor Juraj ako predseda MNV
- 2) Dušák Štefan ako podpredseda MNV
- 3) Galajda Michal ako tajomník MNV
- 4) Lukáčová Anna ako členka
- 5) Lukáč Andrej ako člen

Do komisie verejného poriadku byly zvolení:

- 1) Pohl Štefan predseda komisie
- 2) Kontul Ján podpredseda komisie
- 3) Dušák Ján zapisovateľ
- 4) Bukovčiková ^{Agnesa} ~~Anna~~ členka

Sučasný
stav obce

Za uplynulé obdobie do prítomnosti roku 1978 bolo v obci Jablonec novopostavených 92 obytných domov z toho 26 dvojpodlažných. K poslednému dňu sčítaní ľudu obec Jablonec počítala už 413 obyvateľov a spolu ⁹² ~~113~~ obytných domov.

Príhľadnuc k rastu životnej úrovne, v prítomnej dobe obyvatelia obce Jablonec v ich domácnostiach vlastní:

- 15 rozhlasových prijímačov.
- 77 jednofarebných televízorov.
- 84 elektrických práčok
- 1 plynových šporákov
- 30 darlingů
- 60 chladničiek
- 25 osob. motorových vozidel
- 3 motorových kosačiek

Do zamestnania v obci dochádza 24 pracovníkov, z toho žien 12

Do zamestnania mimo obce dochádza 72 pracovníkov, z toho žien _____

Školskú dochádzku v obci navštevuje 20 školu povinných detí (t.j. trojtriedná)

Školskú dochádzku do ZDS Koškovce
navštevuje z Jablona 36 žiakov

Na vyšších stupňoch školstva študuje
21 študentov

V učebnom pomere v rôznych profesiách
je t.č. učňov z toho žien

V obci je v súčasnosti 117 dôchodcov

V domácej pridruženej výrobe je
zapojených 48 občanov.

Do rôznych zamestnaní denne do
Jablona dochádza z iných obcí a miest
15 pracovníkov z toho žien 13

Autobusové spoje zabezpečuje denne
ČSAD závod Humenné a to z troch miestnych
zastávok. Odehod autobusov z obce je:

na smer do Koškoviec v týchto hodinových
intervaloch: 4³⁰ z Krivé 5³⁰ Rokyt. 5⁴⁰ Krivé 6³⁰ Krivé
Rokyt. 7¹⁰ Krivé-Rokyt. 8³⁰ Rokyt. 12⁴⁵ Krivé-Rokytov.

14³⁵ Rokyt. 15³⁰ Krivé 16¹⁰ Krivé 17⁰⁵ Rokytov 17⁵⁰ Rokyt.
20²⁰ Rokytov.

Príchod autobusov do obce z Koškoviec:
5 hod, 7⁰⁰ hod, 8³⁰ hod, 12⁰⁵ hod, 13³⁰ hod, 15¹⁵ hod, 16¹⁰ hod.
17⁴⁰ hod, 20³⁰ hod, 23¹⁰ hod.

Autobusové
spoje

Lekárska
starostlivosť

Lekárska starostlivosť pre chorých občanov obce poskytuje zdravotné stredisko v Koškovciach, ktoré má 4 oddel. a to Interné, Zubné, detské a ženské.

Okresný ústav národ. zdravia t.j. nemocnica v Humennom, na telefonické požiadanie v nútnych prípadoch poskytuje sanitný prevoz do nemocnice v Humennom.

Okrem toho obvodný lekár strediska z Koškoviec pravidelne každý týždeň osobne navštevuje Ústav soc. starostlivosti v Jablone, ktoré sociálne zriadenie v rámci št. kroja ubytuje a vychováva 85 mentálne postihnutých dievčat od 15. do 25 rokov.

Zánik
cižánskej
osady

V predchádzajúcom období bola na pravom brehu toku rieky Vytravky bezprostredne pri ceste do Rokytova, zbudovaných sedem obytných cižánskych domkov vo veľmi schátralom a znečistenom stave.

Dospelí muži týchto rodín na obživu svojich rodín si zabezpečovali finančné príjmy prácou u lesnej správy ČSL a čiastočne i svojou hudobnou kapelou

na mnohých svadobách a tanečných
zábavách mládeže. V roku 1973 dňa 30. apr.
väčšia časť týchto domkov zhořelo a
ostatné domky boli Okresným národným
výborom v Humennom od majiteľov vykúpené
k osadáci, ktorá bola ihneď po výkupe aj
prevedená. Väčšina majiteľov týchto cigánskych
býv. osadlostí s ich rodinami odcestovali
za prácou do českých krajov. Týmto sa
stav obyvateľ obce z počtu 493 znížil o
73 obyvateľov cigánskeho pôvodu.

Pri ďalšom iniciatívnom jednaní
MOKSS a radou MNV bola také prejedna-
ná požiadavka Miestnej organizácie zväzu
slovenskej mládeže v našej obci.

Aby naša dospievajúca mládež
organizovaná v ZSM, sa mohla kultúrne
vyžívať a nenavštevovať miestny hosti-
nec, bolo rozhodnuté, opustený obytný
dom čp ktorý je majetkom istého
občana, židov. pôvodu, ktorý je už
natraslo občanom ŽISA, schválil stav

obytného domku opraviť, plechovou
zákryvou, vonkajší a vnútornou omietkou,
vybieliť a vymalovať tri miestnosti, dodať
vnútorné zariadenie ako fotely, stoly, televízor,
rádio a podob.

Táto akcia po ukončení bola odovzdaná
do prevádzky v roku 1976. MO ZSM.

V tomto istom roku bolo take prevedene
oplotenie futbalového ihriska.

Aby sa miestni obyvatelia mohli plne
venovať svojmu, každodennému zamestnaniu,
bolo opäť z iniciatívy MOKSS a rady MNV
rozhodnuté, v objektoch školského dvora
v akcii "Z" vybudovať miestnosti pre
Materskú škôlku v kapacite 30. detí,
včetne i pre deti zo susednej obce Slov.

Krivé. Táto akcia bola započatá v roku
1978 a pozdešie zadaná dodávateľovi
stavebnej skupine pri TRD Výrova, ktorej
vedúcim bol Ján Hudák z Lebiše.

Rozpočtové náklady včetně zariadenia
činily 520.000.-kčs. Nakoľko počas stavebnej
doby vznik vznikly počiatkom r. 1979 stavebné
nezrovnalosti, v prítomnom období dokon-

čorvaci práce výstavby tč nie sú ukončené
a predpokláda sa z ukončením v druhom
pôlroku 1979

Pre ďalšie kultúrne vyživonia sa
Rada MNV dospievajúcej mládeži tri už
päťkrát do roka, povoľuje usporiadať v obci
tanečné zábavy, na ktorých už oproti
minulosti, veľmi zriedka taneuje bývalé
národné tance, ale tak zvané, moderné taneč.

Pokiaľ sa týká usporiadovaní
ochotníckych divadel, ktoré s mládežou
vždy nacvičovali miestni učitelia, od tej
doby, kedy sa už zmenila miestna škola z
päťtriednej na trojtriednu, zostala žiakov
vyučovať len jedna učiteľka, ktorá na
tieto divadelné nácviky nestačí. Miestnu
trojtriednu školu navštevujú i žiaci zo
Slovenského Krivého, lebo i tam bola
škola zrušená. Žiaci prisluchajúci do
vyšších tried, navštevujú už základnú
deväťročnú školu v Koškovciach autobus-
ovým spojom

farma
dojnic
JRD Krosno
v Jabloni

Pokračovanie z listu č 72 Kroniky

Uko bolo už v predchádzajúcom zázname kroniky uvedené, v roku 1974 započatá stavba farmy dojnic pre kapacitu 520 ks dojnic bola už v mesiaci marcu r. 1979 ukončená, kolaudovaná a odovzdaná do prevádzky.

Konečný investičný náklad, vrátane mechanizačného zariadenia si vyžiadol 19,350.000 Kčs

Sedúcim tejto farmy bol ustanovený dlhoročný pracovník JRD 35 ročný, súdr. Štefan Pohl z obce Jablona, ktorý doteraz zotával u JRD funkciu ekonoma. Od počiatku mes. apríla 1979 bolo započaté so sústredovaním dojnic z okolitých dvorov JRD Krosna.

Tu sa opäť naskytuje občanom z Jablona a Slovenského Krivého pracovná príležitosť pre 20 pracovníkov vrátane 9. dojičiek v mechanizačnom a hygienicky zodpovedajúcom zariadení a čistom pracovnom prostredí.

Plánovaný predpoklad výroby mlieka od plného stavu dojnic má činiť 1,460.000 litrov mlieka ročne, čo pripadá na jednu dojnicu 2.800.00 litrov mlieka ročne. Výsledky plnenia plánu výroby mlieka budú v budúcnosti uvádzané v zázname kroniky až po uplynutíu odstupom času

Uko prvá, vysokotelná jalovica čís. 00275 bola do farmy privedená z dvora Zbudské Dlhé.

Poznamenáva sa, že tento typ farmy dojnic už v našom okrese existuje u TRD Kamenica 101 v obci Modrá, ktorý sa až na počiatočnú nepatrnú poruchovosť plne osvedčuje.

Počasie
v chotári
obce
v rokoch
1979-1980

V priebehu roku 1979 v našom
obvode sa v počasí nevyskytvalo
značnými výkyvmi teplôt, avšak jesenné
obdobie sa už čoskoro prihlásilo chladným
počasím. Po celé zimné obdobie 1979/80
sa však neprejavovali zvlášť tuhé
mrazy a možno hodnotiť celé zimné
obdobie za miernú zimu keď sa bod
mrazu pohyboval len 10-15 stup. pod nulou
pri občasnom malom snežení.

Jarné obdobie v nasledujúcom
roku 1980 sa oproti predchádzajúcim
rokoch v dôsledku trvalého chladu
vegetáciou značne opozdilo.

Tento trvalý chlad a časté
dažde tiež znemožňovali poľnohospo-
dárskemu sektoru vstup na poľnohospo-
dársku pôdu s mechanizačnými prostriedkami,
takže sa všeobecne jarné poľné práce v
agrotechnických termínoch značne oddiaľovali.
Chladné počasie malo take za následok
pozdne dozrievanie obilovín.

Už v priebehu mesiaca júna bolo
iba 5 dní kedy nepršalo.

Toto trvalé nepriaznivé počasie, často zprevádzané i búrkami zapríčinilo že v dňoch 3 a 4 júna stále stupňovanou povodňou v riekoch Laborec a Týrarka musela byť vyhlásená pohotovosť III stupňa. Prival vody z rieky Laborca zalial i časť hlavnej cesty z Koškovice na samotu Čingpi tak že autopremávka bola na niekoľko hodín znemožnená a pozemky posadené zemiakmi boli zaplavené.

Tiež rozvodnená rieka Týrarka ohrozovala z pravý breh toku rieky bezprostredne pri betonovom moste cez rieku, takže rada MNV v Jablonec musela nasadiť záchrannú čatu, ktorá v týchto miestach zatavila nápor vody na most porazenými stromami.

Táto katastrofálna povodeň, hlavne tokom rieky Laborca spôsobovala po celej dĺžke toku značné škody nie len na poľnohospodárskych porastoch, ale i na riečnych mostoch v Udavskom a Kochanovciach.

Tak tiež ďalšie trvajúce dažde znemožňovali i kosbu obilovín čím ~~sa~~ ^{sa}

Zber obilovín takmer o tri týždne opozdil.
Podobné ťažkosti vznikli i pri zbere objemovych
krmovín. Však i napriek tejto nepohode
vďaka organizovaním brigád sa podarilo
polnohospodárskú rastlinnú úrodu
zobrať. Taktiež pri zbere zemiakov
bola táto brigádnicka pomoc značne
účinná.

O nič lepšie neprišlo polnohospo-
dárom i jesenné obdobie, keď už 3. novembra
napadol prvý sneh, ktorý sa po jeho rozpá-
nutie i ďalej objavoval a naste dovola i
celodenné mrholenie, čo znemožňovalo
akčasný zber zemiakov tak i jesennú orbu.
JRD Krosna v Koškovciach.

Ohospodarovanie lesov a chatári obce Jablonec spravuje v súčasnosti Lesná správa v Koškovciach ktorej vedúcim je súdr. Fischer.

Pre polesie obce je určený vedúci pracovník súdr Michal Fedorko bytom v Koškovciach, ktorý v pestovateľskej a ťažobnej činnosti používa pracovníkov z obce Jablonec. Tento okrem svojich pracovných povinností z jeho iniciatívy postaral sa o obnovu v bežnom roku 1980 lesnej chaty na tak zvaných Ribníkoch.

Do zedárna lesný zúvrd mal v obci Jablonec koňskú stáju pre kone povozníkov, ktorá stará budova bola umiestnená na strede obce bezprostredne vedľa kostola. Preto že táto stará budova, určená pre stáju koní po estetickú a ~~zvlášť~~ zvlášť hygienickú stránku z verejného záujmu dislokačne nevyhovovala, bola na návrh rady MNV rozhodnuté postaviť novú stáju na obecnom pozemku pri ľavom brehu rieky Vjtravky. Doterajší stará budova bola teda v roku 1979 osnovaná a kone premiestnené do novovybudovanej stajne. Týmto bola požiadavka občanov obce splnená.

Hospodare-
nie Čs. štátnych
lesov v obvode
obce Jablonec

Je treba tiež zaznamenať že ešte v roku 1969 Lesný závod so sídlom v Udovskom zriadil v Jablone drevospracujúci ústrojenie menovite pre výrobu drevených obalov pre export pecí, ktoré vyrába národný podnik Filakovo. Za týmto účelom bola na ich pozemku v Jablone vybudovaná drevená dielňa s potrebným zariadením.

Uvedúcim tejto prevádzkovej je súdr. Štefan Paško a dvaja pracovníci Ján Valichnáč a Ján Dzurov, všetci obyvatelia z Jablona. Materiál pre výrobu v súčasnosti dodáva Lesný závod v Medzilaborciach.

Pred 15 rokmi bol párik bocianov v obci usídlený na streche stodoly obyvateľa Jána Dudu čp 86 a v dôsledku zbúrania tejto stodoly, párik bocianov si zhotovil svoje hniezdo na tupom vršku smeraka nachádzajúceho sa za obytným domom Leheta Juraja vedľa cesty do terajšieho zistovu kde v letnom období sídlia do súčasnosti.

Na svoje hniezdo každoročne v jarnom období dolietajú už len tam vylietnuté páriky mladých bocianů a už v ~~blízkej~~ bližšie sa jeseni opúšťajú svoje hniezdo.

Pred odletom do teplých krajín bociani z celého okolia sa obyčajne sústreďujú na pozemkoch „Zubenske“ v Jablone k hromadnému odletu.

Po letnú dobu samička obyčajne zplodí dve mláďata, ktorým z počiatku staroslika prinášajú živočišné potraviny z okolia.

Bociani
v obci

Včelárstvo
v obci

Podľa ústneho podania od obyv.
Michala Lukáča, ako prvý pestovateľ včiel
v obci Jablonec bol byvalý lesník, teraz už
dôchodca Michal Lehet, bytom z tzv. Polučkova
ktorý sa do súčasnosti pestovaním včiel
zaoberá.

Dalším pestovateľom včiel je i
Michal Lukáč ktorý si svoj včelín zriadil
pod lesom.

V ležnom roku dňa 11. novembra 1980 bola daná do prevádzky v Jablonec materská škôlka pre kapacitu tricát detí vo veku od 3 do 6 rokov.

Materská
škôlka

Táto budova je postavená na dvore miestnej školy v rámci akcie „Z“. Únutorné zariadenie tejto škôlky si vyžiadalo sedemdesiat dvatisíc Kčs. z čoho bola čiastka 22.000 Kčs uhradená z rozpočtu MNV a zbytok z rozpočtu Odboru školstva ONV v Humennom pre materské škôlky.

Vo vyššie uvedený deň bolo teda usporiadané slávnostné zahájenie prevádzky za účasti členov rady MNV a 35 obyvateľov obce. Na tomto slávnostnom zahájení tiež brala zúčast' delegácia z odboru školstva pri ONV v Humennom a to súd. Juroj Džuraš, inšpektor odboru školstva a súd. Anna Hirková, inšpektorka odboru školstva pre materské školy.

Slávnostný akt s prítomím prítomných zahájil súd. Michal Galajda, tajomník MNV v Jablonec, ktorý potom udělil

slovo delegátori ONV inšpektorovi súdr. Džirašovi. Po jeho slávnostnom prejave prihovorila sa k prítomným delegátka ONV inšpektorka pre materské školy súdr. Anna Hirková, ktorá v zúverie svojho prihovoru vyslovila srdečné poďakovanie súdr. Galajdovi tajomníkovi MNV Jabloni za jeho iniciatívu a pracovné úsilie v uskutočnení tohoto diela v Jabloni, ktoré je možno prirovnať k jedným popredným materským škôlkam v okrese.

Po zahájenie prevádzky nastúpilo do škôlky dvadäťtri detí vrátne päť detí zo susednej obce Slovenské Krivé, ktoré budú navštevovať škôlku vhodným autobusovým spojom.

Deťom sa poskytuje v pracovné dni celodenná strava okrem večere, ktorú stravu pripravuje kvalifikovaná kuchárka súdr.

Anna Belaničová zo Zbojného. O ich celodenný pobyt okrem sobot, sviatkov a nedel sa starajú učiteľka súdr. Anna Mujerniková rod. Židziková z Jablonia a riaditeľka súdr. Božena Bočanová, ktorá po čas

prevádzkových dní od 7 - 16 hod. dochádza z jej
trvalého bydliska Zbojného. Za upratovačku škôlky
bola ustanovená súdr. Mária Čupanová z Juhloňa.

Týmto zriadením sa nesporne dosiahlo,
že jednak obaja zamestnaní rodičia sa môžu plne
venovať práci vo svojom zamestnaní a tiež deti
v materskej škôlke nie že len v kolektive prežívajú
svoje zábavné detské hry, ale aj získavajú i pred-
školskú a spoločenskú výchovu pod dozorom
kvalifikovaných výchovných pracovníkov.

Keďže sa táto predškolská výchova
poctivo a svedomito prevádza, pre tento účel
vyňatkové finančné prostriedky zaručujú
už od základného veku detí výchovu nového
človeka pre našu budúcu socialistickú spo-
ločnosť.

Stelovanie

pohybu narodených, sobášených a zomretých obyv. v obci Jablona

V bežnom roku	narodných			sobášov		zmrle vo veku do				Poznámka
	Spolu deti	z toho chlapcov	dievčiat	úradných	cirkov.	16 rokov	50 rokov	70 rokov	vyšie 70 rokov	
1980	5	2	3	4	4	2	-	1	7	

V súčasnosti pri dobrej pamäti a zdraví žije v obci občan 90-ročný Andrej Malichnác dom č. 1

Pohyb
obyvateľstva

Na základe uznesenia vlády ČSSR bolo v celej Československej socialistickej republike ku dňu 30. novembra na 1. decembri prevedené celoštátne sčítanie ľudu.

Podľa dokumentácie tajomníka MNV v Jabloni, bolo k tomuto dňu v obci Jabloni 115 obytých domov a 480 obyvateľov z toho 90 zverencov t.j. mentálne postihnutých detí z ústavu sociálnych služieb v Jabloni.

Naproti tomu pri sčítaní ľudu v roku 1970 bolo v obci 493 obyvateľov vrátane s obyvateľmi eigónskeho pôvodu, ktorí sa už z obce vystahovali.

Sčítacim komisárom v roku 1980 bol ustanovený tajomník MNV v Jabloni súdr. Michal Galajda bytom z Rokytova

Sčítanie

ľudu ku dňu

1. XII. 1980

Prosperita
farmy dojníc
v Jablone

Nadčítajúc na zoznam v tejto kronike uvedený v liste č. 79 považujem za potrebné zmieniť sa o ďalšej prosperite farmy dojníc v Jablone.

Odchodom vedúceho farmy súdr. Štefana Pohla, ktorý nastúpil za ekonoma do JRD v Radvane Vlč. bol dňom 1. januára 1980 správu JRD „Krosna“ v Koškovciach za vedúceho farmy v Jablone ustanovený súdr. Štefan Andrejov oby v. z Jablone.

V súčasnosti, ku koncu roka 1980 táto farma obhospodaruje 283 kusov dojníc a 147 kusov vysoko felnych jalovic teda spolu 430 kusov hovädzieho dobytku.

V priebehu roka dosahovali 7 litrov dojivosti na kus čo pripadá na jednu dojnicu 3020 litrov mlieka ročnej užitkovosti pri priemernej tučnote 3.6 %

Táto dodávka mlieka je dobrej kvality keď až 87% je zatriedená do I. okosti a zvyšok do druhej. Priemer odchovu teliat sa pohybuje 100% natalitou

Okrem hospodárske správných pracovníkov dennú prevádzku obsluhuje 9 dojičiek, štyri ošetrovatelky, traja nahaňáči, štyria prípravci krmív a jeden krmáč. Spolu teda 21 pracovníkov.

Pravádzková poruchovosť na automatickom zariadení sa doposiaľ prejavuje len v minimálnych prípadoch. Krmovinami je farma dostatočne zásobená.

Pri konečnom hodnotení, táto farma v dodávke mlieka obsiahla za uplynulé obdobie prvé miesto v celokresnom meradle.

Úprava
toku rieky
Šýravky

Pri častom rozvodňovaní rieky Šýravky prítok vody postupne tým viac v miestach predmostí ohrožoval pravý breh toku rieky, čím také mohlo nastať značné poškodenie mostu do obce Jabloni.

Preto z iniciatívy členov rady MNV a členov MOKSS bolo učinené opatrenie stred koryta rieky vybagrovania prehlbit tak, aby hlavný smer prúdu vody smeroval priamo pod most. Toto opatrenie rada MNV i zabezpečila a štrkový materiál v predmostí zo stredu rieky bol bagrom nahrnutý k ohrožovanému brehu a zpevněný kamennou

Tato nivelizácia toku vody priamo pod most bola aj prevedená, čím bolo preventívne v prípadnej povodni zamedzené akékoľvek poškodenie mostu do obce.

Ústrašný prípad prudkého prítoku rozvodnenej rieky sa stal pri povodni počiatkom júna r. 1980, kedy prudký nápor vody na predmostný breh musel byť hatený i porazenými stromami aby nedošlo k poškodeniu na komunikačnom spoji blízkosti cesty do Rokytova

Najtorší
původný
dům v obci
Jabloň

Ako je vyššej znázornené, v súčasnosti je ešte v obci posledný drevený a slamenou župou pokrytý obytný domček pod terajším popis. číslom 89.

Tento domček obývajú prestárli, osamelí manželia 82 ročný Michal Gul a 85 ročná jeho manželka Terezia. Podľa ústneho podania, obývajúcí si tento domček postavili ešte v roku 1921 ako za pomoci spoluobčanov, ktorí v tejto dobe taktiež obývali drevené sрубované domčeky župou zakryté.

Utedy za drevený materiál tj. stojaceho stroma v lese sa platilo 1 kš za kus.

Manželvia Gulovi za ich mladosti hospodarili na vlastnej tri hektárovej pôde a manžel sa tiež zúčastňoval zamestnania, ako palič dreveného uhliu v okolitých lesoch. V prítomnosti už žijú z dôchodku ktorý spoločne čini 1.330 kš mesačne.

Z burany v roku 1985